

MCG
MANAGEMENT CONSULTING
GROUP, s.r.o.

VZDĚLÁVACÍ PROGRAM POHOSTINSTVÍ PRO CESTOVNÍ RUCH JE FINANCOVÁN EVROPSKÝM SOCIÁLNÍM FONDĚM A STÁTNÍM ROZPOČTEM ČR
V RÁMCI PROJEKTU ŠKOLENÍ A VZDĚLÁVÁNÍ PRACOVNÍKŮ V CESTOVNÍM RUCHU.

HLAVNÍ OBLASTI STÁTNÍHO DOZORU

OBSAH

1. Úvod.....	2
2. Státní kontrola	2
2.1 Kontrolní řád.....	2
3. Kontrolní orgány.....	4
3.1 Nejvyšší kontrolní úřad.....	4
3.2 Česká obchodní inspekce	5
3.3 Státní zemědělská a potravinářská inspekce	7
3.4 Státní zdravotní dozor	10
3.5 Orgány veterinární správy	12
3.6 Živnostenské úřady	13
3.7 Státní požární dozor	15
3.8 Státní úřad inspekce práce, oblastní inspektoráty.....	17
3.9 Úřady práce.....	19
3.10 Finanční orgány.....	20
3.11 Česká národní banka	21
3.12 Metrologické orgány	21
3.13 Státní oblastní archivy	21
3.14 Policie České republiky	22
3.15 Obecní (městská) policie.....	23
3.16 Státní energetická inspekce	23
3.17 Úřad pro ochranu osobních údajů.....	23
3.18 Celní orgány	24
3.19 Zdravotní pojišťovny.....	24
3.20 Okresní správa sociálního zabezpečení	25
3.21 Správní úřady a obce při výkonu státní správy v oblasti nakládání s odpady	25
3.22 Správní úřady a orgány při výkonu státní správy v oblasti nakládání s obaly	26
3.23 Ministerstvo zdravotnictví ČR.....	27
4. Závěr.....	28

ÚVOD

Jedním ze základních atributů tržní ekonomiky je možnost svobodného podnikání. To s sebou samozřejmě nese mnoho závazků, každý podnikatel je povinen dodržovat zákony a předpisy týkající se oblasti, ve které podniká. Podnikání v oblasti cestovního ruchu, zejména v oblasti poskytování ubytovacích a stravovacích služeb podléhá velkému množství předpisů, ať už se týkají dodržování předpisů požární ochrany, bezpečnosti a ochrany zdraví při práci nebo hygieny a dalších. Dodržování těchto zákonných předpisů kontrolují státní orgány a jimi zřízené organizace, jejichž úkolem je zajištění dodržování příslušných předpisů, opatření a povinností ze strany podnikatelů.

Cílem předkládané publikace je poskytnout přehled o orgánech státního dozoru působících v oblasti poskytování ubytovacích a stravovacích služeb a definovat, které oblasti je daný orgán oprávněn kontrolovat a jaká opatření ukládat.

První část se zabývá obecně pravidly pro provádění kontrolní činnosti. Definuje pojem „státní kontrola“ a popisuje základní pravidla pro kontrolní činnost státních orgánů, jako jsou písemná pověření osob oprávněných provádět výkon kontrolní činnosti, práva a povinnosti kontrolních pracovníků a kontrolovaných osob, protokol o kontrolním zjištění, řízení o námitkách kontrolovaných osob, pořádková pokuta, náklady kontroly a další. Cílem první části je poskytnout obecný přehled o systému kontroly v České republice.

Druhá část se zabývá již konkrétními kontrolními orgány a popisuje podrobně, které oblasti je příslušný orgán oprávněn kontrolovat, jak kontrola probíhá. Dále jsou zde pro každý kontrolní orgán vyjmenovány jeho pravomoci.

Publikace by měla pomoci všem osobám podnikajícím v oblasti poskytování ubytovacích a stravovacích služeb k lepší orientaci v orgánech působících v oblasti státního dozoru a měla by přispět k větší přehlednosti a informovanosti v této oblasti.

1. STÁTNÍ KONTROLA

Státní kontrolu v České republice, prováděnou vnějšími kontrolními orgány upravuje v obecných principech zákon č. 552/1991 Sb., o státní kontrole, v platném znění. Jednotlivé oblasti státního dozoru včetně ustanovení dozorových orgánů jsou upraveny zvláštními zákony.

Státní kontrolu podle zákona o státní kontrole provádějí

1. ministerstva a ostatní orgány státní správy v rozsahu stanoveném zvláštními předpisy,
2. místní orgány státní správy a orgány územní samosprávy, pokud vykonávají státní správu v rozsahu stanoveném zvláštními zákony,
3. ostatní orgány státní správy, do jejichž působnosti náleží specializovaná kontrola, odborný dozor nebo inspekce podle zvláštních předpisů (např. Státní zemědělská a potravinářská inspekce, Česká obchodní inspekce, orgány Hygienické služby, orgány státní veterinární správy, atd.).

Státní kontrolou se rozumí kontrolní činnost výše uvedených orgánů zaměřená na hospodaření s hmotnými a finančními prostředky České republiky a na plnění povinností vyplývajících z obecně závazných právních předpisů nebo uložených na základě těchto předpisů.

Státní kontrolou není kontrola prováděná v rámci vztahu podřízenosti a nadřízenosti.

1.1 Kontrolní řád

Tato pravidla a metodické postupy se vztahují na kontrolu, prováděnou státními a obdobnými orgány ve smyslu příslušných zákonů u podnikatelských subjektů se specifickým zaměřením na zařízení, která poskytují služby veřejného stravování a ubytování.

Základní pravidla kontrolní činnosti (kontrolní řád) určují postup při výkonu státní kontroly a vztahy mezi kontrolními orgány a kontrolovanými osobami při kontrole prováděné:

- a) z vlastního podnětu kontrolních orgánů,
- b) na základě dožadání k tomu oprávněných státních orgánů (např. orgánů činných v trestním řízení),
- c) v dalších případech, pokud tak stanoví zvláštní zákon.

Osoby pověřené výkonem kontrolní činnosti

Kontrolní činnost vykonávají pracovníci kontrolních orgánů na základě písemného pověření těchto orgánů.

Vyloučení kontrolních pracovníků

Některé okolnosti vylučují kontrolní pracovníky k výkonu určité kontroly. Jsou to tyto okolnosti:

- a) Kontrolu nesmějí provádět ti kontrolní pracovníci, u nichž se zřetelem na jejich vztah ke kontrolovaným osobám nebo k předmětu kontroly jsou důvodné pochybnosti o jejich nepodjatosti.
- b) Kontrolní pracovník je povinen bezprostředně po tom, co se dozví o skutečnostech nasvědčujících jeho podjatosti, oznámit to svému nadřízenému.
- c) Kontrolované osoby oznámí kontrolnímu orgánu skutečnosti nasvědčující podjatosti kontrolního pracovníka, jakmile se o těchto skutečnostech dozví.
- d) podjatosti kontrolního pracovníka rozhodne vedoucí kontrolního orgánu nebo jím pověřený pracovník bez zbytečného odkladu.
- e) Do rozhodnutí o podjatosti činí kontrolní pracovník pouze úkony, které nesnesou odkladu.
- f) Proti rozhodnutí vedoucího kontrolního orgánu o podjatosti nelze podat samostatné odvolání.

Práva a povinnosti kontrolních pracovníků a kontrolovaných osob

Kontrolní pracovníci jsou při provádění kontrolní činnosti oprávněni:

- a) vstupovat do objektů, zařízení a provozů, na pozemky a do jiných prostor kontrolovaných osob, pokud souvisí s předmětem kontroly; nedotknutelnost obydlí je zaručena,
- b) požadovat na kontrolovaných osobách, aby ve stanovených lhůtách předložily originální doklady a další písemnosti, záznamy dat na paměťových médiích prostředků výpočetní techniky, jejich výpisy a zdrojové kódy programů, vzorky výrobků nebo jiného zboží (dále jen „doklady“),
- c) seznamovat se s utajovanými skutečnostmi, prokáží-li se osvědčením pro příslušný stupeň utajení těchto skutečností, vydaným podle zvláštního zákona,
- d) požadovat na kontrolovaných osobách poskytnutí pravdivých a úplných informací o zjišťovaných a souvisejících skutečnostech,
- e) zajišťovat v odůvodněných případech doklady; jejich převzetí musí kontrolované osobě písemně potvrdit a ponechat jí kopie převzatých dokladů,
- f) požadovat, aby kontrolované osoby podaly ve stanovené lhůtě písemnou zprávu o odstranění zjištěných nedostatků,
- g) v případech stanovených zákonem o státní kontrole ukládat pořádkové pokuty,
- h) používat telekomunikačních zařízení kontrolovaných osob v případech, kdy je jejich použití nezbytné pro zabezpečení kontroly,

Kontrolní pracovníci jsou dále povinni:

- a) oznámit kontrolované osobě zahájení kontroly a předložit pověření k provedení kontroly,
- b) šetřit práva a právem chráněné zájmy kontrolovaných osob,
- c) předat neprodleně převzaté doklady kontrolované osobě, pominou-li důvody jejich převzetí,
- d) zajistit řádnou ochranu odebraných originálních dokladů proti jejich ztrátě, zničení, poškození nebo zneužití,
- e) pořizovat o výsledcích kontroly protokol,
- f) zachovávat mlčenlivost o všech skutečnostech, o kterých se dozvěděli při výkonu kontroly a nezneužívat znalosti těchto skutečností.

Kontrolní pracovníky může zbavit povinnosti mlčenlivosti ten, v jehož zájmu tuto povinnost mají, nebo ve veřejném zájmu vedoucí kontrolního orgánu. Tímto ustanovením není dotčena povinnost oznamovat určité skutečnosti orgánům příslušným podle zvláštních předpisů, např. zákona č. 141/1961 Sb. o trestním řízení soudním (trestní řád) ve znění pozdějších předpisů.

Kontrolované osoby jsou povinny vytvořit základní podmínky k provedení kontroly, zejména jsou povinny poskytnout součinnost odpovídající oprávněním kontrolních pracovníků.

Fyzické osoby nemají povinnost poskytnout pravdivé a úplné informace o zjišťovaných a souvisejících skutečnostech v případech, kdyby jejím splněním způsobily nebezpečí trestního stíhání sobě nebo osobám blízkým.

Kontrolované osoby jsou povinny v nezbytném rozsahu odpovídajícím povaze jejich činnosti a technickému vybavení poskytnout materiální a technické zabezpečení pro výkon kontroly.

Protokol

O kontrolním zjištění se pořizuje protokol, který obsahuje zejména popis zjištěných skutečností s uvedením nedostatků a označení ustanovení právních předpisů, které byly porušeny. V protokole se uvádí označení kontrolního orgánu

a kontrolních pracovníků na kontrole zúčastněných, označení kontrolované osoby, místo a čas provedení kontroly, předmět kontroly, kontrolní zjištění, označení dokladů a ostatních materiálů, o které se kontrolní zjištění opírá. Protokol podepisují kontrolní pracovníci, kteří se kontroly zúčastnili.

Povinností kontrolních pracovníků je seznámit kontrolované osoby s obsahem protokolu a předat jim stejnopis protokolu. Seznámení s protokolem a jeho převzetí potvrzují kontrolované osoby podpisem protokolu. Odmítne-li kontrolovaná osoba seznámit se s kontrolním zjištěním nebo toto oznámení potvrdit, vyznačí se tyto skutečnosti v protokolu.

Proti protokolu může kontrolovaná osoba podat písemné a zdůvodněné námitky, a to ve lhůtě pěti dnů ode dne seznámení s protokolem, nestanoví-li kontrolní pracovník lhůtu delší.

Řízení o námitkách kontrolovaných osob

O námitkách rozhoduje kontrolní pracovník. Nebylo-li námitkám vyhověno, může se kontrolovaná osoba ve lhůtě 15 dnů ode dne doručení rozhodnutí o námitkách odvolat k vedoucímu kontrolního orgánu.

Jsou-li pro to důvody, vedoucí kontrolního orgánu rozhodnutí o námitkách změnit nebo zruší, jinak odvolání zamítne a rozhodnutí potvrdí. Pokud v řízení o odvolání proti rozhodnutí o námitkách vyplyne potřeba věc dořešit, vedoucí kontrolního orgánu rozhodnutí zruší a zajistí došetření věci. Proti rozhodnutí vedoucího kontrolního orgánu se nelze dále odvolat.

Pořádková pokuta

Fyzické osobě, která způsobila, že kontrolovaná osoba nesplnila povinnost poskytnout součinnost odpovídající oprávněním kontrolních pracovníků a v nezbytném rozsahu materiální a technické zabezpečení pro výkon kontroly, může kontrolní orgán uložit pořádkovou pokutu až **do výše 50 tis. Kč**.

Pořádkovou pokutu lze uložit i opakovaně, nebyla-li povinnost splněna ani ve lhůtě nově stanovené kontrolními pracovníky. Úhrn takto stanovených pořádkových pokut **nesmí přesáhnout částku 200 tis. Kč**. Pořádkové pokuty lze uložit do jednoho roku ode dne kdy kontrolní orgán nesplnění povinnosti zjistil. Pokuty jsou příjmem státního rozpočtu, pořádkové pokuty, které jako kontrolní orgán uložila obec, jsou příjmem obce.

Pořádkové pokuty vybírá orgán, který je uložil; vymáhá je územní celní úřad podle zvláštního právního předpisu.

Náklady kontroly

Náklady vzniklé v souvislosti s prováděním kontroly kontrolovaným osobám nesou tyto osoby s výjimkou nákladů vzniklých v souvislosti s uplatněním oprávnění používat telekomunikační zařízení kontrolovaných osob v případech, kdy je jejich použití nezbytné pro zabezpečení kontroly. Tyto náklady hradí stát. Za škodu vzniklou kontrolovaným osobám v souvislosti s prováděním kontroly odpovídá stát; této odpovědnosti se nemůže zprostit.

Nárok na náhradu nákladů nebo škody podle výše uvedeného ustanovení je nutno uplatnit u kontrolního orgánu nejpozději do šesti měsíců ode dne, kdy vznikly, jinak nárok zaniká.

Společná ustanovení

Provádí-li u téže kontrolované osoby kontrolní činnost současně více kontrolních orgánů, jsou tyto orgány povinny vzájemně spolupracovat a postupovat tak, aby co nejvíce šetřily práva a právem chráněné zájmy kontrolovaných osob.

Kontrolní orgány poskytují ústředním orgánům státní správy České republiky na požádání výsledky své kontroly a oznamují orgánům činným v trestním řízení podezření z trestné činnosti zjištěné v průběhu kontroly. Pokud kontrolní orgány v souvislosti s výkonem kontroly zjistí potřebu změnit, popřípadě zrušit platné právní předpisy, učiní k tomu podnět u příslušných státních orgánů.

2. KONTROLNÍ ORGÁNY

2.1 Nejvyšší kontrolní úřad

Nejvyšší kontrolní úřad (NKÚ) je nezávislý kontrolní orgán České republiky, jehož postavení, působnost, organizační strukturu a činnost upravuje zákon č. 166/1993 Sb., o Nejvyšším kontrolním úřadu.

Oprávnění:

vykonávat kontrolu hospodaření se státním majetkem a finančními prostředky vybíranými na základě zákona ve prospěch právnických osob s výjimkou prostředků vybíraných obcemi v jejich samostatné působnosti, státního závěrečného účtu České republiky, plnění státního rozpočtu České republiky, hospodaření s prostředky, poskytnutými České republice ze zahraničí a s prostředky, za něž převzal stát záruky, vydávání a umořování státních cenných papírů a zadávání státních zakázek. Při kontrole NKÚ prověřuje, zda kontrolované činnosti jsou v souladu s právními předpisy, přezkoumává jejich věcnou a formální správnost a posuzuje, zda jsou účelné a hospodárné. Zjišťované skutečnosti podléhají kontrole NKÚ **bez ohledu na druh a stupeň utajení**.

Výkon kontroly:

kontrolu vykonává (kromě státních orgánů) u organizačních složek státu, fyzických a právnických osob.

Prokazování: služební průkaz a příkaz ke kontrole.

Výsledek kontroly:

výsledkem jsou kontrolní závěry, rozumí se tím písemná zpráva obsahující shrnutí a vyhodnocení skutečností zjištěných při kontrole. Fyzické osobě, která zaviněně způsobila, že kontrolovaná osoba nesplnila povinnost podle § 24 zákona, může NKÚ uložit pokutu až **do výše 50 000 Kč**. Pokutu lze uložit i opakovaně, nebyla-li povinnost splněna ani ve lhůtě nově stanovené kontrolujícími. Lze ji uložit do jednoho měsíce ode dne nesplnění povinnosti a stává se příjmem státního rozpočtu České republiky.

2.2 Česká obchodní inspekce

Česká obchodní inspekce (ČOI) je orgánem státní správy podřízeným Ministerstvu průmyslu a obchodu; člení se na ústřední inspektorát a jemu podřízené inspektoráty. Jedná se o orgán státní správy, který kontroluje právnické a fyzické osoby prodávající nebo dodávající výrobky a zboží na vnitřní trh, poskytující služby nebo vyvíjející jinou podobnou činnost na vnitřním trhu, poskytující spotřebitelský úvěr nebo provozující tržiště (tržnice) (dále jen "kontrolované osoby"), pokud podle zvláštních předpisů nevykonává dozor jiný správní úřad. Její činnost je upravena zákonem č. 64/1986 Sb., ve znění pozdějších předpisů.

Prokazování: služební průkaz

Předmět kontroly:

- a) dodržování podmínek stanovených k zabezpečení jakosti zboží nebo výrobků včetně zdravotní nezávadnosti, podmínek pro skladování a dopravu a požadavků na osobní hygienu a hygienickou nezávadnost provozu,
- b) zda se při prodeji zboží používají ověřená měřidla, pokud ověření podléhají, a zda používaná měřidla odpovídají zvláštním právním předpisům, technickým normám, jiným technickým předpisům, popř. schválenému typu,
- c) dodržování dohodnutých nebo stanovených podmínek a kvality poskytovaných služeb,
- d) dodržování ostatních podmínek stanovených zvláštními právními předpisy nebo jinými závaznými opatřeními pro provozování nebo poskytování činností, které je ČOI oprávněna kontrolovat,
- e) zda při uvádění stanovených výrobků na trh byly podle zvláštního právního předpisu výrobky řádně opatřeny stanoveným označením, popřípadě zda k nim byl vydán či přiložen stanovený dokument, zda vlastnosti stanovených výrobků uvedených na trh odpovídají stanoveným technickým požadavkům a zda v souvislosti s označením stanoveného výrobku byly splněny i požadavky stanovené zvláštními právními předpisy, zda nedochází ke klamání spotřebitele,
- f) zda nedochází ke klamání spotřebitele
- g) zda výrobky uváděné na trh jsou bezpečné,
- h) zda osoby poskytující spotřebitelský úvěr dodržují podmínky stanovené zvláštním právním předpisem.

Tato ustanovení se nevztahují na kontrolu potravin a tabákových výrobků, s výjimkou kontroly poctivosti prodeje a kontroly přípravy jídel a nápojů v provozovnách společného stravování.

Česká obchodní inspekce je oprávněna:

- a) zjišťovat u kontrolovaných osob nedostatky a jejich příčiny,
- b) vyžadovat odstranění zjištěných nedostatků, jejich příčin a škodlivých následků a ukládá, popřípadě navrhuje opatření k jejich odstranění,
- c) zabezpečovat a provádí systematickou kontrolu plnění opatření k odstranění zjištěných nedostatků a jejich příčin,
- d) zobecňovat poznatky z výkonu kontroly a předchází vzniku nedostatků, zejména včasným odhalováním jejich příčin, výchovným působením a zveřejňováním výsledků kontrol,
- e) provádět rozbory nebo zajišťuje provedení rozborů k ověření jakosti a bezpečnosti výrobků nebo zboží nebo pro účely kontroly, zda nedochází ke klamání spotřebitele s výjimkou potravin, pokrmů a tabákových výrobků; provedení těchto rozborů zajišťuje u příslušných orgánů nebo osob; na náklady kontrolovaných osob provádí rozbory nebo jejich provedení požaduje jen tehdy, byla-li rozbořem zjištěna neodpovídající jakost a bezpečnost výrobků nebo zboží nebo jestliže bylo prokázáno klamání spotřebitele,
- f) ukládat sankční a jiná opatření podle tohoto zákona nebo podle zvláštního právního předpisu,
- g) provádí v případě přeshraniční spolupráce dozor a postupuje přitom podle příslušného předpisu Evropských společenství v rozsahu věcné působnosti zvláštních právních předpisů.

Pracovníci České obchodní inspekce pověřeni plněním jejich kontrolních úkolů (dále jen "inspektoři") jsou při kontrole oprávněni:

- a) vstupovat při výkonu kontroly do provozoven, ve kterých jsou vykonávány činnosti uvedené v úvodu; za škodu přitom způsobenou odpovídá stát; této odpovědnosti se nemůže zprostit,
- b) ověřovat totožnost fyzických osob, jsou-li kontrolovanými osobami, a též totožnost fyzických osob, které při kontrole zastupují kontrolované osoby, a oprávnění těchto osob k zastupování,
- c) požadovat od kontrolovaných osob potřebné doklady, údaje a písemná nebo ústní vysvětlení,
- d) odebírat za náhradu od kontrolovaných osob potřebné vzorky výrobků nebo zboží k posouzení jakosti a bezpečnosti těchto výrobků nebo zboží, nejde-li o vzorky potravin, pokrmů a tabákových výrobků, nebo k posouzení, zda nedochází ke klamání spotřebitele. Za odebrané vzorky výrobků nebo zboží se kontrolované osobě poskytne náhrada ve výši ceny, za kterou se výrobek nebo zboží v okamžiku odebrání vzorku nabízí. Náhrada se neposkytne, jestliže se jí kontrolovaná osoba vzdá. Nárok na náhradu nevzniká, pokud jde o výrobek nebo zboží, které nespĺňuje požadavky stanovené zvláštními předpisy,
- e) požadovat od kontrolovaných osob, popřípadě orgánů, které tyto osoby řídí, aby ve stanovené lhůtě odstranily zjištěné nedostatky, jejich příčiny a škodlivé následky nebo aby k jejich odstranění neprodleně provedly nezbytná opatření a podaly o nich a o jejich výsledcích ve stanovené lhůtě zprávu České obchodní inspekci,
- f) vstupovat do objektů výrobce, dovozce nebo distributora a vyžadovat předložení příslušné dokumentace a poskytnutí pravdivých informací. Výrobce, dovozce nebo distributor může být inspektorem vyzván, aby mu zajistil a předložil odborná vyjádření autorizované osoby k předmětu dozoru, nebo si k dozoru může inspektor autorizovanou osobu za úhradu přizvat. Cena za výkony autorizované osoby se sjednává podle zvláštního předpisu.

Při plnění úkolů podle tohoto zákona se inspektoři prokazují průkazy České obchodní inspekce bez vyzvání.

Inspektoři jsou povinni zachovávat mlčenlivost o skutečnostech tvořících předmět **obchodního tajemství** (§ 17 obch. zákoníku), o nichž se dozvěděli při plnění kontrolních úkolů nebo při plnění povinností souvisejících s ním, s výjimkou podání potřebných informací pro účely v rámci trestního řízení.

Inspektoři jsou oprávněni:

- a) provádět kontrolu, zda nedochází ke klamání spotřebitele na základě vlastního podnětu nebo jiného státního orgánu, na základě podnětu spotřebitele nebo jiné osoby, která prokáže právní zájem na věci; podat podnět může též majitel ochranné známky, autorského práva nebo jiného práva chráněného zákonem, nebo majitel práva k zapsanému průmyslovému vzoru nebo užitému vzoru nebo jeho zástupce (dále jen "majitel práva duševního vlastnictví"),
- b) vyzvat majitele práva duševního vlastnictví k předložení dokumentace potřebné k posouzení, zda nedochází ke klamání spotřebitele.

Česká obchodní inspekce informuje toho, kdo podal podnět, o zjištěném klamání spotřebitele nebo o zjištěných nedostatcích a jejich příčinách.

Pravomoci inspektora:

Inspektor na základě provedené kontroly zakáže do zjednání nápravy:

- a) uvedení na trh, distribuci včetně nákupu, dodávky, prodeje nebo použití výrobků nebo zboží, které neodpovídají požadavkům zvláštních právních předpisů (například zákon č. 634/1992 Sb.) pro činnosti uvedené v § 2, nebo které byly neoprávněně nebo klamavě opatřeny označením stanoveným zvláštním právním předpisem (zákon č. 531/1990 Sb.),
- b) používání neověřených měřidel, pokud ověření podléhají, nebo měřidel neodpovídajících obecně závazným právním předpisům, technickým normám, jiným technickým předpisům, popřípadě schválenému typu.

Inspektor může po prokázání a zjevném zjištění zdravotní závadnosti toto zboží na místě znehodnotit nebo nařídít jeho znehodnocení. V případě nařízeného znehodnocení zdravotně závadného zboží je kontrolovaná osoba povinna doložit a předat údaje o provedeném znehodnocení, zejména sdělit jméno a příjmení nebo název nebo obchodní jméno, dále sídlo (jde-li o právnickou osobu) nebo místo podnikání (jde-li o fyzickou osobu) subjektu, který znehodnocení provedl, datum provedení znehodnocení, množství znehodnoceného zboží, a to písemnou formou bezprostředně po provedeném znehodnocení.

Opatření podle a) a b) oznámí inspektor ústně kontrolované osobě a neprodleně o něm učiní písemný záznam.

Nesouhlasí-li kontrolovaná osoba s uloženým opatřením, může proti němu podat námitky, které se uvedou v písemném záznamu podle předchozího odstavce, nebo je může podat písemně nejpozději do tří dnů. Podané námitky nemají odkladný účinek.

O podaných námitkách rozhodne bezodkladně ředitel krajského inspektorátu, a pokud opatření podle odstavce 1 uložil inspektor ústředního inspektorátu, ústřední ředitel. Písemné vyhotovení rozhodnutí o námitkách se doručuje kontrolované osobě a je konečné.

Sankce:

Inspektor na základě svého zjištění při kontrole může uložit kontrolované fyzické osobě za méně závažné zavinění porušení povinností pokutu až **do výše 5 tis. Kč** bez dalšího projednání, bylo-li porušení povinnosti spolehlivě zjištěno a kontrolovaná fyzická osoba je ochotna pokutu zaplatit. Proti uložení takové pokuty se nelze odvolat; o tom musí být kontrolovaná fyzická osoba předem poučena. Inspektor je oprávněn uloženou pokutu vybrat; k jejímu uložení a vybrání použije bloků, kterých se používá pro ukládání a vybírání pokut v blokovém řízení o přestupcích.

Ředitel inspektorátu uloží kontrolované osobě, která:

- a) nedodrží dohodnutý nebo stanovený termín nebo rozsah služby nebo neposkytne službu v požadované kvalitě,
- b) použije úředně neověřená měřidla, pokud ověření podléhají, nebo měřidla neodpovídající zvláštním právním předpisům, technickým normám, jiným technickým předpisům, případně schválenému typu,
- c) nedodrží stanovené požadavky na osobní hygienu nebo hygienickou nezávadnost provozu, popřípadě jiné požadavky stanovené k zabezpečení zdravotní nezávadnosti zboží nebo výrobků a jejich bezpečného používání,
- d) poruší ostatní podmínky stanovené zvláštními právními předpisy pro činnosti uvedené v § 2 odst. 1 a 2, pokud právo uložit sankční postih nemá jiný správní úřad, nebo
- e) nesplní opatření uložená podle tohoto zákona,

pokutu **až do výše 1 000 000 Kč**. Za opakované porušení povinností v průběhu jednoho roku ode dne poslední kontroly lze uložit pokutu **až do výše 2 000 000 Kč**.

Ředitel inspektorátu uloží přejímající organizaci pokutu až **do výše 1 000 000 Kč**, jestliže porušila povinnost:

- po převzetí výrobku nebo zboží je povinna:
  - a) neprodleně odstranit a zničit prvky porušující práva duševního vlastnictví,
  - b) použít výrobky nebo zboží pouze k humanitárním účelům na území České republiky, a
  - c) přijmout opatření k zabránění zneužití výrobků nebo zboží a jejich opětovnému uvedení do obchodního styku.

Po dobu 3 let od okamžiku poskytnutí výrobků nebo zboží eviduje a archivuje pro účely kontroly, prováděné Českou obchodní inspekcí, doklady o příjmu výrobků nebo zboží a o odstranění a zničení prvků porušujících práva duševního vlastnictví a jak s nimi bylo prokazatelně naloženo. Tímto ustanovením nejsou dotčena stanovených dokladů.

Ředitel inspektorátu může uložit kontrolované fyzické osobě, která maří, narušuje nebo jinak ztěžuje výkon kontroly, **pořádkovou pokutu až do výše 50 000 Kč**, a to i opětovně.

Řízení o uložení pokuty lze uložit do jednoho roku ode dne, kdy se ředitel inspektorátu o porušení povinností dověděl, nejpozději však do 2 let ode dne, kdy k porušení povinností došlo. Pokutu nelze uložit, uplynuly-li od porušení 3 roky. Pokutu nebo pořádkovou pokutu nelze uložit tomu, kdo byl za totéž jednání postižen podle jiných právních předpisů. Při určení výše pokuty a pořádkové pokuty se přihlíží zejména k závažnosti, způsobu, době trvání a následkům protiprávního jednání.

O odvolání proti uložení pokuty nebo pořádkové pokuty rozhoduje ústřední ředitel ČOI. Pokuty a pořádkové pokuty uložené podle tohoto zákona jsou příjmem státního rozpočtu České republiky. Pokuta je splatná do 30 dnů od nabytí právní moci rozhodnutí o uložení pokuty. Pokutu vybírá Česká obchodní inspekce a vymáhá celní úřad podle zvláštního právního předpisu (zákon č. 337/1992 Sb., ve znění pozdějších předpisů).

2.3 Státní zemědělská a potravinářská inspekce

Zřízení a působnost Státní zemědělské a potravinářské inspekce, která je podřízena Ministerstvu zemědělství, upravuje zákon č. 146/2002 Sb., o Státní zemědělské a potravinářské inspekci a o změně některých souvisejících zákonů, který zrušil a nahradil původní znění zákona č. 63/1986 Sb., ČNR o České zemědělské a potravinářské inspekci a Česká zemědělská a potravinářská inspekce byla nahrazena Státní zemědělskou a potravinářskou inspekcí (SZPI). SZPI je orgánem státní správy, který u fyzických a právnických osob (dále kontrolované osoby) kontroluje zemědělské, mydlářské a saponátové výrobky a potraviny nebo suroviny určené k jejich výrobě anebo tabákové výrobky, přitom kontroluje zejména

- a) zda tyto výrobky, potraviny nebo suroviny anebo tabákové výrobky odpovídají požadavkům stanoveným zvláštními právními předpisy (např. zákon č. 110/1997 Sb., o potravinách a tabákových výrobcích a o změně a doplnění některých souvisejících zákonů, ve znění pozdějších předpisů, zákon č. 115/1995 Sb., o vinohradnictví a vinařství a o změně některých souvisejících právních předpisů, zákon č. 634/1992 Sb., o ochraně spotřebitele, ve znění

pozdějších předpisů, zákon č. 303/1993 Sb., o zrušení státního tabákového monopolu a o opatřeních s tím souvisejících, ve znění pozdějších předpisů, zákon č. 97/1996 Sb., o ochraně chmele, ve znění pozdějších předpisů, zákon č. 61/1997 Sb., o lihu, ve znění pozdějších předpisů, zákon č. 307/2000 Sb., o zemědělských skladních listech a zemědělských veřejných skladech a o změně a doplnění některých souvisejících zákonů, zákon č. 102/2001 Sb., o obecné bezpečnosti výrobků) nebo mezinárodními smlouvami, kterými je Česká republika vázána a které jsou vyhlášeny ve Sbírce mezinárodních smluv nebo ve Sbírce zákonů (např. Dohoda č. 61/1983 Sb., o mezinárodních přepravách zkazitelných potravin a o specializovaných prostředcích určených pro tyto přepravy),

- b) zda při výrobě nebo uvádění do oběhu těchto výrobků, potravin nebo surovin anebo tabákových výrobků jsou dodržovány podmínky stanovené zvláštními předpisy nebo mezinárodními smlouvami (viz bod a),
  - c) zda kontrolované osoby splnily povinnosti stanovené zvláštními předpisy nebo mezinárodními smlouvami (viz bod a),
  - d) zda nedochází ke klamání spotřebitele (§ 8 zákona č. 634/1992 Sb., ve znění zákona č. 145/2000 Sb.),
  - e) zda výrobky, potraviny nebo suroviny anebo tabákové výrobky uváděné na trh jsou bezpečné (zákon č. 102/2001 Sb.),
  - f) zda nedochází k porušování práva osob, jimž svědčí ochrana zapsaného označení původu nebo zeměpisného označení výrobků, potravin nebo surovin anebo tabákových výrobků (zákon č. 452/2001 Sb., o ochraně označení původu a zeměpisných označení a o změně zákona o ochraně spotřebitele).
- SZPI není oprávněna ke kontrole přípravy jídel a nápojů v provozovnách společného stravování (zde náleží kompetence orgánům hygienické služby, v oblasti poctivosti prodeje kompetence ČOI).

Prokazování: služební průkaz

Oprávnění a předmět kontroly:

Státní zemědělská a potravinářská inspekce dále u kontrolovaných osob:

- a) zjišťuje nedostatky při výrobě nebo uvádění do oběhu výrobků, potravin nebo surovin (§ 16 zákona č. 110/1997 Sb., ve znění zákona č. 306/2000 Sb.) anebo tabákových výrobků a jejich příčiny,
- b) kontroluje, zda čerstvé ovoce, čerstvá zelenina nebo konzumní brambory splňují požadavky na jakost stanovené zvláštním právním předpisem (vyhláška č. 332/1997 Sb.) a soulad a správnost údajů uvedených v průvodních dokumentech,
- c) ukládá opatřením povinnost odstranit zjištěné nedostatky a stanoví lhůtu k jejich odstranění,
- d) kontroluje splnění uložených opatření k odstranění zjištěných nedostatků,
- e) provádí kontrolu v pravidelných intervalech nebo při podezření z porušení právních předpisů,
- f) kontroluje dodržování požadavků na osobní a provozní hygienu v rozsahu stanoveném zvláštními právními předpisy (zákon č. 258/2000 Sb., zákon č. 110/1997 Sb., vyhláška č. 107/2001 Sb., o hygienických požadavcích na stravovací služby a o zásadách osobní a provozní hygieny při činnostech epidemiologicky závažných).

Inspekce při plnění úkolů podle zákona a podle zvláštních zákonů:

- a) ukládá kontrolovaným osobám pokuty a opatření,
- b) provádí nebo zajišťuje podle zvláštního zákona (zákon č. 199/1994 Sb., o zadávání veřejných zakázek, ve znění pozdějších předpisů) provedení rozborů výrobků, potravin nebo surovin anebo tabákových výrobků v laboratořích, které splňují podmínky pro provoz laboratoří stanovené v ČSN EN ISO/IEC 17025 a požadavky na správnou laboratorní praxi stanovené vyhláškou; bylo-li rozбором zjištěno, že výrobky a potraviny nebo suroviny anebo tabákové výrobky nespĺňují požadavky stanovené zvláštními právními předpisy nebo mezinárodními smlouvami, hradí náklady rozboru kontrolovaná osoba; v případě, že rozbor provedla inspekce, hradí kontrolovaná osoba náklady rozboru podle vyhlášky,
- c) vydává na základě provedených rozborů podle písmena b) posudky nebo osvědčení; vydání osvědčení podléhá správnímu poplatku,
- d) vydává osvědčení pro zápis označení původu a zeměpisných označení do rejstříku; vydání osvědčení podléhá správnímu poplatku,
- e) vydává osvědčení na čerstvé ovoce, čerstvou zeleninu nebo konzumní brambory; vydání osvědčení podléhá správnímu poplatku,
- f) vydává pro místně příslušný celní orgán závazné stanovisko podle § 7,
- g) vede evidenci podnikatelů uvádějících do oběhu nebo vyvážejících čerstvé ovoce, čerstvou zeleninu nebo konzumní brambory, přiděluje jim evidenční čísla a vede další evidence potřebné pro plnění svých úkolů,
- h) spolupracuje s příslušnými správními úřady, orgány územní samosprávy, zahraničními institucemi a s příslušnými orgány Evropské unie, jejíž spolupráce je nezbytná pro výkon kontroly nebo vyplývá z mezinárodních smluv a informuje je neprodleně o závažných skutečnostech, které narušují nebo jsou způsobilé narušit ochranu spotřebitele,

- i) poskytuje informace o výsledcích své činnosti důležitých pro ochranu spotřebitele,
- j) provádí monitorování,
- k) ověřuje pro účely prováděných kontrol metody zkoušení podle dostupných vědeckých poznatků,
- l) zajišťuje odborné vzdělávání svých zaměstnanců,
- m) provádí kontrolu potravin dovážených ze třetích zemí podle zvláštního předpisu.

Zaměstnanci České zemědělské a potravinářské inspekce pověřeni plněním jejich kontrolních úkolů (inspektoři) jsou při výkonu kontrolní činnosti mimo oprávnění stanovená zvláštním zákonem (zákon č. 552/1991 Sb., o státní kontrole, ve znění pozdějších předpisů) oprávněni:

- a) odebírat u kontrolovaných osob vzorky výrobků, potravin nebo surovin anebo tabákových výrobků k posouzení bezpečnosti a ke zjištění, zda tyto výrobky, potraviny nebo suroviny anebo tabákové výrobky odpovídají požadavkům stanoveným zvláštními právními předpisy a mezinárodními smlouvami,
- b) požadovat od kontrolovaných osob odstranění zjištěných nedostatků nebo neprodlené provedení nezbytných opatření k jejich odstranění,
- c) ověřovat totožnost kontrolovaných fyzických osob,
- d) ověřovat při kontrole právnických osob totožnost fyzických osob, které je při kontrole zastupují, jakož i oprávnění těchto osob k zastupování,
- e) provádět na základě vlastního podnětu nebo podnětu jiného státního orgánu, dále na základě podnětu spotřebitele nebo jiné osoby, která prokáže právní zájem ve věci, kontrolu dodržování zákazu klamání spotřebitele,
- f) vydávat posudky na místě,
- g) vydávat osvědčení,
- h) požadovat od pracovníků přicházejících do přímého styku s potravinami předložení zdravotních průkazů,
- i) požívat kopie nebo výpisky z písemných materiálů, které jsou jim předkládány ke kontrole,
- j) požívat v souvislosti s prováděnou kontrolou fotodokumentaci,
- k) odebírat vzorky v rámci své působnosti za účelem monitorování,
- l) vyzvat majitele práva duševního vlastnictví k předložení dokumentace potřebné k posouzení, zda nedošlo k porušení zákazu klamání spotřebitele.

Za odebrané kontrolní vzorky se kontrolované osobě poskytne náhrada ve výši ceny, za kterou kontrolovaná osoba výrobek, potravinu nebo surovinu anebo tabákové výrobky prodává nebo za kterou ji pořídila, pokud o náhradu požádá ve lhůtě do 6 měsíců ode dne, kdy byla seznámena se skutečností, že výrobek, potravina nebo surovina anebo tabákové výrobky splnily požadavky stanovené zvláštními předpisy nebo mezinárodními smlouvami. Náhrada se kontrolované osobě poskytne nejdéle do 30 dnů ode dne, kdy o ni požádala.

Inspektor na základě výsledků provedené kontroly:

- a) zakáže
  1. výrobu nebo uvádění do oběhu výrobků, potravin nebo surovin anebo tabákových výrobků, jestliže tyto výrobky, potraviny nebo suroviny anebo tabákové výrobky nespĺňují požadavky stanovené zvláštními předpisy anebo mezinárodními smlouvami;
  2. používání obalů, přístrojů a zařízení, ke kterým není přiloženo písemné prohlášení podle zvláštního právního předpisu (§ 8 odst. 4 vyhlášky č. 38/2001 Sb., o hygienických požadavcích na výrobky určené pro styk s potravinami a pokrmami) nebo jsou používány v rozporu s údaji uvedenými v tomto prohlášení nebo zjevně neodpovídají požadavkům stanoveným zvláštními právními předpisy;
  3. užívání prostor pro výrobu a uvádění do oběhu výrobků, potravin nebo surovin anebo tabákových výrobků, pokud nespĺňují podmínky, které umožňují uchovat zdravotní nezávadnost potravin (zákon č. 166/1999 Sb., ve znění pozdějších předpisů);
- b) nařídí nebo provede po prokázání zjištění zdravotně závadných výrobků, potravin nebo surovin anebo tabákových výrobků jejich zničení, a to na náklad kontrolované osoby;
- c) uloží opatření k odstranění zjištěných nedostatků;
- d) uloží opatření k zajištění nabízených, prodávaných nebo skladovaných výrobků, potravin nebo tabákových výrobků, označených nebo nabízených klamavým způsobem (§ 8 zák. 634/1992 Sb., v platném znění, § 10 odst. 1 písm. b) zákona č. 110/1997 Sb.);
- e) pozastaví uvádění do oběhu výrobků, potravin nebo surovin anebo tabákových výrobků při podezření, že jsou jiné než zdravotně nezávadné (§ 2 písm. f) zákona 110/1997 Sb.).

Opatření podle odstavce a) oznámí inspektor kontrolované osobě a neprodleně o něm učiní písemný záznam. V případě uložení opatření k zajištění uvede v písemném záznamu též důvod zajištění, popis zajištěných výrobků, potravin nebo tabákových výrobků a jejich množství.

Nesouhlasí-li kontrolovaná osoba s uloženým opatřením, může proti němu podat nejpozději do 3 pracovních dnů ode dne seznámení s uloženým opatřením námitky. Podané námitky nemají odkladný účinek. O podaných námitkách

rozhodne ředitel inspektorátu ve lhůtě nejpozději do 3 pracovních dnů ode dne doručení námitek. V uvedené lhůtě s rozhodnutím seznámí kontrolovanou osobu. Rozhodnutí ředitele o námitkách je konečné. Tím není dotčeno právo uplatnit přezkoumání soudní cestou (§ 244 a násl. zákona č. 99/1963 Sb., občanský soudní řád, ve znění pozdějších předpisů).

Obnovit výrobu výrobků, potravin nebo tabákových výrobků nebo jejich uvádění do oběhu nebo použití surovin k jejich výrobě nebo používání obalů nebo vadných přístrojů a zařízení lze jen se souhlasem Státní zemědělské a potravinářské inspekce, který bude vydán, pokud byl závadný stav odstraněn. Souhlas je vydán nejdéle do 30 dnů od oznámení kontrolované osoby a odstranění závadného stavu.

Zajištění výrobků, potravin nebo tabákových výrobků, které neodpovídají zvláštnímu právnímu předpisu se provede do doby, než bude inspektorátem pravomocně rozhodnuto o jejich propadnutí nebo zabrání, popřípadě do doby, kdy bude prokázáno, že se nejedná o takovéto výrobky, potraviny nebo tabákové výrobky.

Sankce:

Inspektorát uloží na základě výsledků kontroly uvedených v protokolu o kontrole kontrolované osobě, která

- a) uvedla do oběhu výrobky neodpovídající požadavkům stanoveným zákonem o SZPI,
- b) nedodržela podmínky pro výrobu nebo uvádění těchto výrobků do oběhu stanovené zákonem o SZPI,
- c) nesplnila opatření uložená podle zákona o SZPI,
- d) ztížila nebo zmařila výkon kontroly,
- e) porušila povinnost stanovenou mezinárodní smlouvou,

pokutu až do výše 1 milionu Kč, při opětovném porušení až do výše 3 mil. Kč. Opětovným porušením povinností se rozumí takové porušení povinností, kterého se dopustila kontrolovaná osoba ve lhůtě do 1 roku od právní moci rozhodnutí, kterým jí byla uložena pokuta za předchozí porušení povinností podle zákona o SZPI.

Inspektorát uloží na základě výsledků kontroly uvedených v protokolu kontrolované osobě za porušení povinností stanovených pro výrobu nebo uvádění do oběhu výrobků, potravin nebo surovin anebo tabákových výrobků **pokuty za podmínek a ve výši stanovené zvláštními právními** (např. zákonem č. 110/1997 Sb., o potravinách až do výše 5 mil. Kč, zákonem č. 115/1995 Sb., o vinohradnictví a vinařství až do výše 2 mil. Kč, zákonem č. 634/1992 Sb., o ochraně spotřebitele až 1 mil. Kč, v mimořádných případech ohrožení života nebo zdraví až 10 mil. Kč, zákonem č. 303/1993 Sb., o zrušení státního tabákového monopolu a opatřeních s tím souvisejících až 100 mil. Kč).

Inspektorát kromě pokuty může uložit rozhodnutím propadnutí nebo zabrání výrobků, potravin nebo tabákových výrobků, které neodpovídají zvláštním právním předpisům (§ 8 zák. 634/1992 Sb., v platném znění, § 10 odst. 1 písm. b) zákona č. 110/1997 Sb.), tyto se stávají majetkem státu.

Inspektorát zahájí řízení o uložení pokuty ve lhůtě nejdéle do 1 roku ode dne, kdy se o porušení povinnosti dověděl, nejpozději však do 2 let ode dne, kdy k porušení povinnosti došlo. Pokutu nelze uložit, uplynuly-li od porušení povinnosti 3 roky.

Pokutu do výše 5 tis. Kč může uložit inspektor v blokovém řízení za méně závažné porušení povinnosti, je-li porušení povinnosti spolehlivě zjištěno a osoba, která povinnost porušila, je ochotna blokovou pokutu zaplatit.

Při rozhodování o uložení pokuty a její výši se přihlíží zejména k závažnosti, způsobu, době trvání a následkům protiprávního jednání. V případě, kdy došlo k nápravě protiprávního stavu v souladu se stanoveným opatřením nebo bezprostředně poté, kdy bylo zjištěno porušení povinností a zajištěným protiprávním jednáním nemohlo dojít k poškození zdraví fyzických osob nebo se nejednalo o klamání spotřebitele spočívající v porušování některých práv duševního vlastnictví (§ 8 odst. 2 zákona č. 634/1992 Sb.), může orgán dozoru od uložení pokuty upustit.

O odvolání proti rozhodnutí o uložení pokuty a o odvolání proti rozhodnutí o propadnutí nebo zabrání výrobků, potravin nebo tabákových výrobků rozhoduje ústřední inspektorát.

Pokutu vybírá inspekce a vymáhá územní finanční orgán (zákon č. 531/1990 Sb., o územních finančních orgánech, ve znění platných předpisů) podle zvláštních předpisů (zákon č. 337/1992 Sb., o správě daní a poplatků, ve znění pozdějších předpisů). Výnos pokut je příjmem státního rozpočtu.

2.4 Státní zdravotní dozor

Státní zdravotní dozor vykonávají krajské hygienické stanice podle kontrolních plánů, které určují priority činnosti na tomto úseku ochrany veřejného zdraví. Při plnění úkolů podle tohoto zákona a zvláštních právních předpisů jsou orgány ochrany veřejného zdraví v rozsahu své působnosti oprávněny přijímat opatření na základě a v mezích přímo použitelných předpisů Evropských společenství. Při výkonu státního zdravotního dozoru orgány ochrany veřejného zdraví v rozsahu své působnosti:

- a) dozírají, zda osoby plní povinnosti stanovené k ochraně veřejného zdraví přímo použitelnými předpisy Evropských společenství, tímto zákonem, zvláštními právními předpisy a rozhodnutím či opatřením orgánu ochrany veřejného zdraví vydaným na základě těchto právních předpisů; státnímu zdravotnímu doзору nepodléhají

- podmínky vzniku živností podle § 59, zásady správné laboratorní praxe pro zkoušení chemických látek podle § 29 odst. 2 a povinnosti provozovatele rozhlasového a televizního vysílání podle § 95 odst. 1,
- b) mohou pozastavit výkon činnosti, pokud při ní byly porušeny povinnosti v ochraně veřejného zdraví, a to do doby odstranění závady,
  - c) mohou předběžným opatřením pozastavit uvedení na trh (zákon č. 22/1997 Sb.) nebo do oběhu, distribuci a prodej výrobků podezřelých z nebezpečnosti (zákon č. 102/2001 Sb.); mohou nařídít vyřazení z distribuce a prodeje výrobků, které nesplňují požadavky stanovené tímto zákonem nebo zvláštním právním předpisem a na jejich základě vydaným rozhodnutím nebo opatřením orgánu ochrany veřejného zdraví, nebo zakázat jejich uvádění do oběhu nebo na trh,
  - d) mohou prověřovat znalosti podle § 19 odst. 3 a rozhodnout o tom, že fyzická osoba vykonávající činnosti epidemiologicky závažné nemá znalosti nutné k ochraně veřejného zdraví,
  - e) mohou zakázat nebo omezit používání nejakostní pitné vody, teplé vody nebo vody jiné jakosti (§ 18 odst. 2 a § 21 odst. 2), a to do doby odstranění závady, jakož i stanovit účel, pro který lze takovou vodu používat; mohou určit nápravná opatření
v případě nedodržení jakosti pitné vody, teplé vody nebo vody jiné jakosti, upravené tímto zákonem, nebo změnit nápravná opatření, stanovená kontrolovanou osobou (zákon č. 552/1991 Sb.) a to do doby odstranění závady,
  - f) mohou nařídít větší četnost kontroly vody v koupališti, jestliže jakost vody nedává záruku dodržení požadavků stanovených nebo povolených podle § 6, a dobu provádění takových kontrol,
  - g) mohou zakázat používání vody v koupališti a to i jen pro některé skupiny obyvatel nebo zakázat zdroj vody pro bazén umělého koupaliště nebo sauny, která nevyhovuje požadavkům stanoveným nebo povoleným podle § 6, a dále vody, která výskytem dalších látek nebo součástí ve zjištěné koncentraci nebo množství ohrožuje veřejné zdraví,
a to do doby odstranění závady,
  - h) mohou zakázat provoz pískoviště venkovní hrací plochy určené pro hry dětí, nejsou-li dodrženy stanovené hygienické limity nebo provozní řád (§ 13 odst. 2), a to do doby odstranění závady,
  - i) mohou nařídít úpravu provozního řádu podle § 4 odst. 3, § 6 odst. 3 písm. c), § 7 odst. 2, § 13 odst. 2, § 15 odst. 2, § 21 odst. 3 a § 21a, pokud podmínky v něm uvedené nevedou k ochraně veřejného zdraví,
  - j) mohou stanovit podmínky konání školy v přírodě, zotavovací akce nebo jiné podobné akce pro děti (§ 12) a v případě ohrožení veřejného zdraví školu v přírodě, zotavovací akci nebo jinou podobnou akci pro děti zakázat,
  - k) mohou odejmout povolení vydané podle § 4 odst. 6, § 5 odst. 5 až 8, § 6 odst. 5, § 14, § 17 odst. 5, § 18 odst. 2, § 21 odst. 2, § 31 odst. 1 a § 41a odst. 2, nesplňuje-li osoba podmínky, za kterých bylo povolení vydáno, nebo je-li ohroženo veřejné zdraví; odejmutí povolení vydaného Ministerstvem zdravotnictví musí být předem projednáno s tímto správním úřadem,
  - l) mohou pozastavit provoz nebo používání zdroje hluku, vibrací nebo zdroje neionizujícího záření, je-li to nezbytné k ochraně veřejného zdraví, a to do doby odstranění závady,
  - m) mohou předběžným opatřením pozastavit používání látky, suroviny, polotovaru nebo potraviny určené k výrobě nebo přípravě pokrmu podezřelých z toho, že nevyhovují požadavkům na zdravotní nezávadnost a čistotu stanoveným zvláštními právními předpisy (např. zákon č. 100/1997 Sb.) nebo rozhodnutím orgánu ochrany veřejného zdraví; mohou rozhodnutím zakázat používání látky, suroviny, polotovaru nebo potraviny určených k výrobě nebo přípravě pokrmu, pokud nevyhovují požadavkům na zdravotní nezávadnost, jakost, čistotu a značení, stanoveným zvláštními právními předpisy nebo rozhodnutím orgánu ochrany veřejného zdraví, nebo nejsou za stanovených podmínek skladovány, jakož i nařídít provedení sanitace nebo změnu technologického postupu výroby nebo přípravy pokrmu,
  - n) mohou stanovit odchylný způsob zacházení s prádlem ze zdravotnického zařízení nebo ústavu sociální péče, je-li to nezbytné pro zamezení vzniku a šíření infekčních onemocnění,
  - o) mohou uložit určení a měření faktorů životních a pracovních podmínek ke zjištění, zda není ohroženo veřejné zdraví nebo určení příčiny poškození zdraví,
  - p) mohou uložit zajištění zpracování hodnocení zdravotních rizik osobě, jejíž činnost je nebo může být zdrojem takového rizika,
  - r) mohou nařídít okamžité uzavření provozovny nebo pozastavení výkonu činnosti na dobu nejdéle 2 následujících provozních dnů od okamžiku zjištění porušení povinnosti, které může mít za následek ohrožení života nebo zdraví,
  - s) mohou nařídít k ochraně zdraví zaměstnance nebo osoby uvedené v § 43 provedení opatření k omezení rizik plynoucích z fyzikálních, mikroklimatických, chemických nebo biologických faktorů pracovních podmínek, fyzické nebo duševní zátěže a ze souvisejících pracovních podmínek; mohou nařídít změnu opatření přijatých zaměstnavatelem podle zvláštního právního předpisu k ochraně zdraví při práci,
  - t) mohou k ochraně zdraví zaměstnavateli stanovit přísnější nejvyšší přípustné hodnoty škodlivých faktorů pracovních podmínek, než stanoví zvláštní právní předpisy, vyskytuje-li se na pracovišti současně více škodlivých faktorů, při vysokém fyzickém

zatížení zaměstnanců vystavených na pracovišti působení škodlivých faktorů, při překračování limitních hodnot biologických expozičních testů, nebo pokud to je třeba s ohledem na ochranu zdraví mladistvých zaměstnanců, studentů, spolupracujících mladistvých rodinných příslušníků nebo žáků na výukových pracovištích,

- u) zjištění, že pokrm, suroviny, polotovary nebo potraviny k jejich výrobě či přípravě jsou zjevně zdravotně závadné nebo při zjištění, že potraviny uváděné do oběhu jsou zjevně zdravotně závadné, je mohou na místě znehodnotit nebo nařídit jejich znehodnocení či likvidaci, a to na náklad kontrolované osoby, která je povinna způsob a provedení znehodnocení nebo likvidace orgánu ochrany veřejného zdraví prokázat,
- v) mohou nařídit z protiepidemických důvodů nebo ke zjištění zdravotního stavu fyzických osob vykonávajících činnosti epidemiologicky závažné lékařské prohlídky a potřebná laboratorní a jiná vyšetření nutná k předcházení vzniku a šíření infekčních onemocnění,
- w) k předcházení ohrožení zdraví v souvislosti s vykonávanou prací mohou, jde-li o výkon rizikových prací, zaměstnavateli nebo osobě uvedené v § 43 nařídit mimořádné lékařské preventivní prohlídky a upravit způsob a rozsah sledování zátěže organismu faktory pracovních podmínek; mimořádné lékařské preventivní prohlídky pracovníků se zdroji ionizujícího záření kategorie A stanoví příslušný orgán ochrany veřejného zdraví za podmínek upravených zvláštním právním předpisem (zákon č. 18/1997 Sb.),
- y) mohou nařídit fyzické osobě, která vylučuje choroboplodné zárodky, ale není nosičem podle § 53 odst. 1, opatření v rozsahu podle § 53 odst. 1 písm. a) a c), s výjimkou léčení.

Orgány Hygienické služby jsou podřízeny Ministerstvu zdravotnictví a jejich činnost je upravena zákonem č. 258/2000 Sb., o ochraně veřejného zdraví a pro stravovací provozy vyhláškou MZD č. 137/2004 Sb., o hygienických požadavcích na stravovací služby.

Prokazování: služební průkaz.

Oprávnění:

Krajská hygienická stanice řídí, provádí a zajišťuje hygienický dozor a dává závazné pokyny k odstranění zjištěných závad, včetně zákazu určité činnosti a příkazu ke zničení zdravotně závadných výrobků nebo k jejich použití pro jiné účely, provádí opatření proti vzniku a šíření přenosných nemocí a nemocí z povolání a stanoví mimořádná opatření při epidemii, včetně opatření při oběhu potravin.

Pověření pracovníci hygienické služby a pracovníci Českého inspektorátu lázní a zřidel jsou oprávněni při plnění svých úkolů vstupovat do všech závodů, zařízení a objektů, odebírat v potřebném množství a rozsahu vzorky pro vyšetřování a požadovat potřebné doklady a údaje.

Předmět kontroly:

- a) dodržování ustanovení zákona č. 258/2000 Sb., o ochraně veřejného zdraví a k němu vydaných prováděcích předpisů,
- b) dodržování povinností stanovených zákonem č. 110/1997 Sb., o potravinách a tabákových výrobcích v zařízeních poskytujících služby společného stravování, včetně hygienických požadavků na prodej potravin a vybavení prodejny a provoz zařízení společného stravování (vyhláška 137/2004 Sb.),
- c) dozor nad epidemiologicky rizikovými skupinami potravin (vyhláška č. 296/1997 Sb.).

Sankce:

Za nesplnění nebo porušení povinností stanovených zákonem č. 258/2000 a zvláštními právními předpisy uloží orgán ochrany veřejného zdraví oprávněný vykonávat státní zdravotní dozor fyzické osobě při její podnikatelské činnosti nebo právnické osobě pokutu **do výše 2 mil. Kč.**

Došlo-li však nesplněním nebo porušením povinností k poškození zdraví fyzických osob, vzniku nebo hrozbě epidemie, může orgán ochrany veřejného zdraví uvedený v odstavci 1 uložit fyzické osobě při její podnikatelské činnosti nebo právnické osobě pokutu až **do výše 3 000 000 Kč.**

Pokutu až **do výše 100 000 Kč** může uložit orgán ochrany veřejného zdraví fyzické osobě při její podnikatelské činnosti a právnické osobě za uvedení nepravdivých údajů a informací a dále za ztěžování nebo maření výkonu státního zdravotního dozoru. Pokutu až **do výše 1 mil. Kč** může tento orgán ochrany veřejného zdraví uložit osobě, která neoprávněně vystupovala jako autorizující osoba nebo držitel autorizace.

2.5 Orgány veterinární správy

Orgány veterinární správy vykonávají působnost na úseku veterinární péče podle zákona č. 166/1999 Sb., o veterinární péči a o změně některých souvisejících zákonů.

Orgány veterinární správy vykonávají státní veterinární dozor v souladu s tímto zákonem a předpisy Evropských společenství (Nařízení Evropského parlamentu a rady (ES) č. 854/2004). Při jeho výkonu:

- a) dozírají, zda jsou dodržovány povinnosti, požadavky a podmínky stanovené tímto zákonem, zvláštními právními předpisy nebo předpisy Evropských společenství anebo na jejich základě a v jimi stanovených mezích, a zjišťují nedostatky, jejich příčiny a osoby za ně odpovědné,
- b) projednávají a podle potřeby ukládají závaznými pokyny, jakým způsobem a v jaké lhůtě mají být zjištěné nedostatky odstraněny a kontrolují jejich plnění,
- c) sledují nakažovou situaci v prostředí volně žijících zvířat.

Prokazování: služební průkaz

Předmět kontroly: dozor nad dodržováním povinností

- a) při výrobě, skladování, přepravě, dovozu a vývozu surovin a potravin živočišného původu,
- b) při prodeji surovin a potravin živočišného původu v tržnicích a na tržištích, při prodeji podmíněně poživatelých potravin a při prodeji potravin živočišného původu v prodejnách a prodejních úsecích, kde dochází k úpravě masa, mléka, ryb, drůbeže, vajec nebo k prodeji zvěřiny.

Sankce:

Krajská veterinární správa může podle závažnosti přestupku uložit fyzické osobě pokuty až **do výše 10 000 Kč, 20 000 Kč, nebo 50 000 Kč**. Pokud byl přestupek spáchán opakovaně, může být uložena pokuta ve výši dvojnásobku této částky.

Za správné delikty může:

- krajská veterinární správa uložit právnické nebo podnikající fyzické podnikající osobě pokutu **až do výše 300 000 Kč, 500 000 Kč, 1 mil. Kč nebo 2 mil. Kč** podle závažnosti správního deliktu.
- ústav uložit právnické nebo podnikající fyzické podnikající osobě pokutu **až do výše 300 000 Kč, 500 000 Kč nebo 1 000 000 Kč** podle závažnosti správního deliktu.
- za opakované nesplnění nebo porušení povinnosti nebo požadavků anebo za opakované nesplnění nebo nedodržení podmínek nebo zákazu lze uložit pokutu, která je dvojnásobkem uvedené částky.

Krajská veterinární správa uloží pokutu až **do výše 20 000 Kč** podnikající fyzické osobě, která se jako soukromý veterinární lékař nebo soukromý veterinární technik dopustí správního deliktu tím, že nesplní nebo poruší povinnost stanovenou v tomto zákoně.

Veterinární inspektoři mohou za méně závažná porušení povinností, zjištěná při výkonu státního veterinárního dozoru, ukládat a vybírat v blokovém řízení pokuty **do výše 5 000 Kč**, je-li porušení povinnosti spolehlivě zjištěno a je-li osoba, která povinnost porušila, ochotna blokovou pokutu zaplatit.

Za porušení povinností stanovené zvláštními právními předpisy (zákon č. 110/1997 Sb. a zákon č. 20/1966 Sb.) uloží krajská veterinární správa právnické nebo podnikající fyzické osobě pokutu podle těchto předpisů:

Při nedodržení příslušných povinností stanovených zákonem č. 110/1997 Sb., o potravinách, pokuty **až do výše 500 tis.Kč, 1 mil.Kč, 3 mil. Kč a 50 mil.Kč**.

Provozovatel potravinářského podniku se dopustí protiprávního jednání tím, že v rozporu s právními předpisy Evropských společenství:

- a) nezavede systémy a postupy sledovatelnosti potravin, nebo
- b) neinformuje spotřebitele a příslušné orgány dozoru o zjištění důvodného podezření výskytu potravin, která nespĺňuje požadavky na bezpečnost potravin (Čl. 19 nařízení Evropského parlamentu a rady (ES) č. 178/2002), případně nezhájí stažení z trhu takto důvodně podezřelé potraviny.

Provozovateli potravinářského podniku, který nesplní nebo poruší povinnost stanovenou bezprostředně závazným předpisem Evropských společenství, uloží příslušný orgán dozoru pokutu **až do výše 1 000 000 Kč**.

2.6 Živnostenské úřady

Živnostenské úřady a jejich působnost upravuje zákon č. 570/1991 Sb., o živnostenských úřadech, v platném znění. Živnostenskou kontrolu upravuje zákon č. 455/1991 Sb., o živnostenském podnikání.

Prokazování: služební průkaz.

Oprávnění:

Oprávnění a povinnosti pracovníků živnostenských úřadů určuje zákon č. 552/1991 Sb., o státní kontrole. Kontrolní pracovníci jsou při provádění kontroly oprávněni:

- a) vstupovat do objektů, zařízení a provozů, na pozemky a do jiných prostor kontrolovaných osob, pokud souvisí s předmětem kontroly; nedotknutelnost obydlí je zaručena (Čl. 12 odst. 1),
- b) požadovat na kontrolovaných osobách, aby ve stanovených lhůtách předložily originální doklady a další písemnosti, záznamy dat na paměťových médiích prostředků výpočetní techniky, jejich výpisy a zdrojové kódy programů, vzorky výrobků nebo jiného zboží (dále jen "doklady"),
- c) seznamovat se s utajovanými informacemi, prokáží-li se osvědčením pro příslušný stupeň utajení těchto informací, vydaným podle zvláštního právního předpisu,
- d) požadovat na kontrolovaných osobách poskytnutí pravdivých a úplných informací o zjišťovaných a souvisejících skutečnostech,
- e) zajišťovat v odůvodněných případech doklady; jejich převzetí musí kontrolované osobě písemně potvrdit a ponechat jí kopie převzatých dokladů,
- f) požadovat, aby kontrolované osoby podaly ve stanovené lhůtě písemnou zprávu o odstranění zjištěných nedostatků,
- g) v případech stanovených tímto zákonem ukládat pořádkové pokuty,
- h) používat telekomunikační zařízení kontrolovaných osob v případech, kdy je jejich použití nezbytné pro zabezpečení kontroly.

Předmět kontroly:

Předmětem kontroly je dohled nad plněním povinností stanovených živnostenským zákonem, jako:

- a) rozsah a platnost živnostenského oprávnění,
- b) podmínky provozování živnosti uložené v koncesní listině,
- c) podmínky provozování živnosti prostřednictvím odpovědného zástupce,
- d) označení provozovny, zřizování vedlejších provozoven,
- e) doklady o nabytí zboží,
- f) inspekční kniha a další podmínky stanovené koncesní listinou a
- g) ustanoveními zvláštních zákonů, vztahujících se na živnostenské podnikání a podmínek provozování koncesované živnosti, zejména zákona č. 634/1992 Sb., o ochraně spotřebitele, zákona č. 353/2003 Sb., o spotřebních daních, zákona č. 40/1995 Sb., o regulaci reklamy, v platném znění.

Sankce:

Neoprávněné podnikání:

- a) Právníké osobě, která neoprávněně podniká v činnosti, která je předmětem živnosti volné, živnostenský úřad uloží pokutu až do výše **500 000 Kč**.
- b) Právníké osobě, která neoprávněně podniká v činnosti, která je předmětem živnosti řemeslné nebo vázané, živnostenský úřad uloží pokutu až do výše **750 000 Kč**.
- c) Právníké osobě, která neoprávněně podniká v činnosti, která je předmětem živnosti koncesované, živnostenský úřad uloží pokutu až do výše **1 000 000 Kč**.
- d) Fyzické osobě, která neoprávněně podniká v činnosti, která je předmětem živnosti volné, živnostenský úřad uloží pokutu až do výše **50 000 Kč**.
- e) Fyzické osobě, která neoprávněně podniká v činnosti, která je předmětem živnosti řemeslné nebo vázané, živnostenský úřad uloží pokutu až do výše **100 000 Kč**.
- f) Fyzické osobě, která neoprávněně podniká v činnosti, která je předmětem živnosti koncesované, živnostenský úřad uloží pokutu až do výše **200 000 Kč**.

Značným majetkovým prospěchem se rozumí částka dosahující nejméně padesátinásobku nejnižší měsíční mzdy stanovené obecně závaznými právními předpisy pro účely trestního zákona, majetkovým prospěchem velkého rozsahu částka dosahující nejméně dvousetpadesátinásobku takové mzdy.

Při porušení jiných ustanovení zákona:

- **pokutu až do výše 100 tis. Kč**
- a) neustanoví v případech, kdy je k tomu povinen, odpovědného zástupce pro živnost koncesovanou nebo nepředloží jeho ustanovení ke schválení živnostenskému úřadu nebo neoznámí ukončení jeho funkce odpovědného zástupce,
  - b) nedodržuje podmínky stanovené pro provozování živnosti koncesované,

- c) porušuje povinnosti stanovené pro provozování živnosti zvláštními právními předpisy,
- d) předloží nepravdivé prohlášení.
- **pokutu až do výše 50 tis. Kč**
- a) jestliže podnikatel neustanoví v případech, kdy je k tomu povinen, odpovědného zástupce pro živnost ohlašovací a neoznámí jeho ustanovení živnostenskému úřadu nebo neoznámí ukončení funkce odpovědného zástupce,
- b) neoznámí zahájení a ukončení provozování živnosti v provozovně živnostenskému úřadu;
- **pokutu až do výše 20 tis. Kč**
- a) jestliže podnikatel neohlásí živnostenskému úřadu, že ustanovil odpovědného zástupce, ač k tomu nebyl povinen,
- b) neohlásí změny údajů obsažených v ohlášení nebo v žádosti, na jejímž základě bylo rozhodnuto o udělení koncese, neohlásí,
- **pokutu až do výše 50 tis. Kč**
- a) odpovědnému zástupci za porušení povinností vyplývajících pro něj z živnostenského zákona.

Pokuty do výše 5 tis. Kč lze uložit v blokovém řízení, je-li porušení povinnosti spolehlivě zjištěno, nestačí-li domluva a kontrolovaná osoba pokutu na místě zaplatí.

2.7 Státní požární dozor

Státní požární dozor je zřízen zákonem č. 133/1985 Sb., ve znění pozdějších předpisů, o požární ochraně, metodické řízení provádí Ministerstvo vnitra. Dozorovými orgány jsou Ministerstvo vnitra a Hasičský záchranný sbor kraje v případech stanovených zákonem.

Prokazování:

služební průkaz, v případě zdolávání požáru, jestliže to okolnosti nedovolují, lze od této povinnosti upustit.

Oprávnění:

vstupovat do jednotlivých objektů za účelem provedení preventivní kontroly

Předmětem kontroly

je dodržování ustanovení zákona (zejména § 6 zákona¹⁾).

Sankce:

1. Hasičský záchranný sbor kraje při výkonu státního požárního dozoru může uložit **pokutu až do 250 tis. Kč** právnické osobě nebo podnikající fyzické osobě provozující činnosti bez zvýšeného požárního nebezpečí **nebo až do 500 tis. Kč** právnické osobě nebo podnikající fyzické osobě provozující činnosti se zvýšeným požárním nebezpečím, jestliže poruší povinnosti vyplývající z předpisů o požární ochraně tím, že:
  - a) neoznačí místa a pracoviště příslušnými bezpečnostními značkami, příkazy, zákazy a pokyny ve vztahu k požární ochraně, včetně míst, na kterých se nachází věcné prostředky požární ochrany a požárně bezpečnostní zařízení,
  - b) neprovádí pravidelně kontrolu dodržování předpisů o požární ochraně a plnění příkazů, zákazů a pokynů týkajících se požární ochrany nebo neodstraňuje zjištěné závady,
  - c) nezabezpečí pravidelné školení svých zaměstnanců o požární ochraně a odbornou přípravu preventivních požárních hlídek nebo preventistů požární ochrany, jakož i odbornou přípravu v jednotkách požární ochrany,
  - d) neumožní nebo ztěžuje výkon státního dozoru,
  - e) nevyhotoví předepsanou dokumentaci požární ochrany nebo ji neudrzuje v souladu se skutečným stavem anebo neplní podmínky požární bezpečnosti v ní stanovené,
  - f) nezabezpečí v potřebném množství a druzích požární techniku, věcné prostředky požární ochrany nebo požárně bezpečnostní zařízení nebo tyto neudrzuje v provozuschopném stavu u vyhrazené požární techniky, věcných prostředků požární ochrany nebo u požárně bezpečnostních zařízení používá neschválené druhy,
  - g) neumožní vstup na nemovitost k provedení potřebných opatření v souvislosti se cvičením jednotek požární ochrany, ačkoli tomu byla povinná podle rozhodnutí obce nebo hasičského záchranného sboru kraje,
  - h) neoznámí bez odkladu územně příslušnému hasičskému záchrannému sboru kraje vznik požáru při činnostech, které provozuje, nebo v prostorách, které vlastní nebo užívá,
  - i) nepodá písemnou zprávu o odstranění závad zjištěných při kontrole ve lhůtě stanovené orgánem vykonávajícím státní požární dozor,

¹⁾ podrobněji viz např. monopublikaci „Požární ochrana“, MAG Consulting, 1997

- j) nestanoví organizaci zabezpečení požární ochrany s ohledem na požární nebezpečí nebo prokazatelně nestanoví podmínky požární bezpečnosti podle § 6 odst. 1 písm. b) nebo § 6 odst. 2,
  - k) nedodržuje stanovené podmínky požární bezpečnosti provozovaných činností, technologických postupů nebo zařízení anebo nezabezpečuje údržbu a opravy technických a technologických zařízení způsobem a ve lhůtách stanovených technickými podmínkami nebo výrobcem zařízení,
  - l) nestanoví požadavky na odbornou kvalifikaci osob pověřených obsluhou, kontrolou, údržbou a opravami technických a technologických zařízení, pokud to není stanoveno zvláštními právními předpisy,
  - m) používá neoprávněně barevné označení vozidel, lodí a letadel jednotek požární ochrany.
2. Hasičský záchranný sbor kraje při výkonu státního požárního dozoru může uložit **pokutu až do 500 tis. Kč** právnické osobě nebo podnikající fyzické osobě, která porušila povinnost vyplývající z předpisů o požární ochraně tím, že:
- a) nezabezpečí posouzení požárního nebezpečí nebo je nepředloží ve stanovené lhůtě orgánu státního požárního dozoru,
  - b) nevytváří podmínky pro hašení požárů a pro záchranné práce, neudrží volné příjezdové komunikace a nástupní plochy pro požární techniku, únikové cesty a volný přístup k nouzovým východům, rozvodným zařízením elektrické energie, uzávěrům vody, plynu, topení a produktovodům, věcným prostředkům požární ochrany a ručnímu ovládání požárně bezpečnostních zařízení,
  - c) poruší rozhodnutí o vyloučení věci z užívání, rozhodnutí o zákazu činnosti nebo rozhodnutí o zastavení provozu,
  - d) nezajistí plnění úkolů požární ochrany podle kategorie požárního nebezpečí osobami s odbornou způsobilostí nebo nezřídí preventivní požární hlídku podle § 13 odst. 1,
  - e) nezřídí jednotku požární ochrany nebo ji smluvně nezabezpečí ačkoli k tomu byla povinna,
  - f) nevybaví jednotku požární ochrany potřebnou požární technikou, věcnými prostředky požární ochrany a požárně bezpečnostními zařízeními anebo jednotku požární ochrany využívá k činnostem, které by mohly ohrozit její akceschopnost,
  - g) neplní opatření stanovená posouzením požárního nebezpečí,
  - h) neprovede ve stanovené lhůtě opatření uložená k odstranění zjištěných nedostatků,
  - i) neposkytne na výzvu velitele zásahu nebo velitele jednotky požární ochrany obce potřebnou věcnou pomoc,
  - j) neumožní vstup na nemovitost k provedení potřebných opatření v souvislosti se zdoláváním požáru nebo prováděním záchranných prací,
  - k) nemá k dispozici požárně technické charakteristiky vyráběných, používaných, zpracovávaných nebo skladovaných látek a materiálů nutných ke stanovení preventivních opatření k ochraně života, zdraví a majetku,
  - l) nedodržuje návody a technické podmínky výrobce nebo obchodní organizace vztahující se k požární bezpečnosti,
  - m) neposkytne bezúplatně výrobky nebo vzorky k provedení požárně technické expertizy v rámci zjišťování příčin vzniku požáru,
  - n) vypaluje porosty nebo neoznámí spalování hořlavých látek na volném prostranství orgánu státního požárního dozoru, případně nestanoví opatření proti vzniku a šíření požáru,
  - o) neuvědomí písemně orgán státního požárního dozoru nebo nepostupuje podle jeho pokynu v případě změny charakteru nebo podmínek anebo rozsahu provozované činnosti, která je předmětem posouzení požárního nebezpečí,
  - p) nesplní lhůtu stanovenou orgánem státního požárního dozoru k odstranění nedostatků v předloženém posouzení požárního nebezpečí,
  - q) neudrží zdroje vody pro hašení požárů v takovém stavu, aby bylo umožněno použití požární techniky a čerpání vody k hašení požáru, neplní povinnosti k ochraně lesů v době zvýšeného nebezpečí vzniku požáru podle § 7 odst. 2 zákona o požární ochraně nebo povinnosti vlastníka podle § 2 odst. 2,
  - r) neudrží zdroje vody pro hašení požárů v takovém stavu, aby bylo umožněno použití požární techniky a čerpání vody k hašení požáru, neplní povinnosti k ochraně lesů v době zvýšeného nebezpečí vzniku požáru,
  - s) při přepravě nebezpečných látek nemá k dispozici na místě s nákladem požárně technické charakteristiky přepravovaných látek nebo tyto neodpovídají vykazovanému přepravovanému nákladu.

Právnícké osobě nebo podnikající fyzické osobě, která opětovně porušila povinnost, za kterou jí byla v předchozích třech letech uložena pokuta pravomocným rozhodnutím, může hasičský záchranný sbor kraje při výkonu státního požárního dozoru uložit další pokutu až do výše **dvojnásobku** pokuty podle odstavce 1 a 2.

Kromě toho lze ukládat odpovědným pracovníkům a dalším osobám **pokuty za přestupky** v rámci přestupkového řízení (§ 78 zákona) až do výše 10 tis. Kč, 20 tis. Kč a 25 tis. Kč podle charakteru přestupku.

2.8 Státní úřad inspekce práce, oblastní inspektoráty

Inspekci práce a dodržování pracovněprávních předpisů nyní nově podle zákona č. 251/2005 Sb., o inspekci práce a o změně některých zákonů, vykonává Státní úřad inspekce práce a oblastní inspektoráty práce² (viz. **Předmět kontroly**).

Před nabytím účinnosti zákona č. 251/2005 Sb. inspekce práce byla vykonávána Českým úřadem bezpečnosti práce a inspektoráty bezpečnosti práce, které nyní tímto zanikly.

V České republice je 8 oblastních inspektorátů práce:

1. Oblastní inspektorát práce pro hlavní město Prahu se sídlem v Praze vykonává působnost v hlavním městě Praze,
2. Oblastní inspektorát práce pro Středočeský kraj se sídlem v Praze vykonává působnost ve Středočeském kraji,
3. Oblastní inspektorát práce pro Jihočeský kraj a Vysočinu se sídlem v Českých Budějovicích vykonává působnost v Jihočeském kraji a v kraji Vysočina,
4. Oblastní inspektorát práce pro Plzeňský kraj a Karlovarský kraj se sídlem v Plzni vykonává působnost v Plzeňském kraji a v Karlovarském kraji,
5. Oblastní inspektorát práce pro Ústecký kraj a Liberecký kraj se sídlem v Ústí nad Labem vykonává působnost v Ústeckém kraji a v Libereckém kraji,
6. Oblastní inspektorát práce pro Královéhradecký kraj a Pardubický kraj se sídlem v Hradci Králové vykonává působnost v Královéhradeckém kraji a v Pardubickém kraji,
7. Oblastní inspektorát práce pro Jihomoravský kraj a Zlínský kraj se sídlem v Brně vykonává působnost v Jihomoravském kraji a Zlínském kraji,
8. Oblastní inspektorát práce pro Moravskoslezský kraj a Olomoucký kraj se sídlem v Ostravě vykonává působnost v Moravskoslezském kraji a Olomouckém kraji.

Prokazování: průkaz inspektora

Oprávnění inspektorů:

- vykonávat kontrolu, je-li při jejím zahájení přítomen člen statutárního orgánu kontrolované osoby, zástupce kontrolované osoby, zaměstnanec kontrolované osoby, spolupracující rodinný příslušník nebo jiná fyzická osoba, která vykonává nebo zabezpečuje činnost, která je předmětem činnosti kontrolované osoby. Na místech, na kterých by mohlo dojít k bezprostřednímu ohrožení života nebo zdraví inspektora, může být kontrola vykonána jen za doprovodu fyzické osoby pověřené k tomu kontrolovanou osobou,
- vstupovat bezplatně do objektů, zařízení a výrobních prostorů kontrolovaných osob za účelem výkonu kontroly,
- požadovat na kontrolovaných osobách poskytnutí pravdivých a úplných informací o zjišťovaných a souvisejících skutečnostech,
- při kontrole ověřovat totožnost osob, uvedených v bodě a), podle občanského průkazu, cestovního pasu, popřípadě služebního průkazu státního zaměstnance § 194 služebního zákona,
- požadovat na kontrolovaných osobách originální doklady a písemnosti, záznamy dat na paměťových médiích prostředků výpočetní techniky, jejich výpisy a zdrojové kódy programů, vzorky materiálů, látek a výrobků potřebné ke kontrole,
- pořizovat kopie částí dokladů nebo výpisy z dokladů a dále za pomoci technických prostředků vytvářet fotodokumentaci, obrazové nebo zvukové záznamy,
- v případech zvláštního významu a při nebezpečí hrozícího z prodlení:
  - zajišťovat doklady (převzetí musí být kontrolované osobě písemně potvrzeno a zároveň jí je dána možnost ponechat si kopie převzatých dokladů),
  - odebírat k rozboru nezbytně nutné množství vzorků materiálů, látek nebo výrobků (inspektor opět písemně potvrdí převzetí těchto prostředků),
  - nařídít provedení měření, prohlídek, zkoušek nebo revizí,

---

² Doposud dozor nad pracovněprávními vztahy byl výhradně v kompetenci úřadů práce. Ty nyní kontrolují pouze dodržování zákona o zaměstnanosti a zákona o ochraně zaměstnanců při platební neschopnosti zaměstnavatele – tj. zabývají se vztahy, které předcházejí pracovnímu poměru a nelegálním zaměstnáním.

- dotazovat se zaměstnanců kontrované osoby bez přítomnosti dalších fyzických osob, zástupce příslušného odborového orgánu nebo zástupce pro oblast bezpečnosti a ochrany zdraví při práci na záležitosti související s vykonávanou kontrolou,
- nařizovat zachování místa úrazového děje v původním stavu až do skončení šetření o pracovním úrazu nebo po dobu nezbytnou k zadokumentování místa úrazového děje,
- vydat rozhodnutí o zákazu:
  - používání objektů, pracovišť, výrobních, pracovních prostředků nebo zařízení, pracovních nebo technologických postupů, látek nebo materiálů, vykonávání prací nebo činností, které bezprostředně ohrožují bezpečnost zaměstnanců nebo dalších fyzických osob zdržujících se s vědomím kontrované osoby v jejich prostorech, a to až do doby odstranění závady a nařídit, aby přítomné fyzické osoby ihned opustily prostory, ve kterých je bezprostředně ohrožena jejich bezpečnost. V případě nebezpečí hrozícího z prodlení, lze rozhodnutí oznámit ústně (odvolání nemá odkladný účinek). Rozhodnutí o vydaném zákazu musí být oznámeno kontrované osobě písemně bez zbytečného odkladu po dni oznámení ústního rozhodnutí;
  - práce přesčas, práce v noci, práce zaměstnankyň a mladistvých zaměstnanců, je-li vykonávána v rozporu se zákoníkem práce,
- ukládat kontrované osobě opatření k odstranění nedostatků zjištěných při kontrole a určovat přiměřené lhůty k jejich odstranění a vyžadovat podání písemné zprávy o přijatých opatřeních. Mohou rovněž navrhnout potřebná technická a jiná opatření k odstranění rizik,
- ukládat fyzické osobě jménem orgánu inspekce práce pořádkovou pokutu za nevytvoření podmínek pro výkon kontroly,
- používat telekomunikační zařízení kontrované osoby v případech, kdy je jejich použití nezbytné k výkonu kontroly,
- seznamovat se s utajovanými skutečnostmi, prokáží-li se osvědčením pro příslušný stupeň utajení těchto skutečností (zákon č. 148/1998 Sb.).

Předmět kontroly:

- dodržování povinností vyplývajících z právních předpisů, z nichž vznikají zaměstnancům, příslušnému odborovému orgánu, radě zaměstnanců nebo zástupci pro oblast bezpečnosti a ochrany zdraví při práci práva nebo povinnosti v pracovněprávních vztazích včetně právních předpisů o odměňování zaměstnanců, náhradě mzdy nebo platu a náhradě výdajů zaměstnancům, s výjimkou právních předpisů o zaměstnanosti a právních předpisů o ochraně zaměstnanců při platební neschopnosti zaměstnavatelů (toto je v kompetenci úřadů práce),
- dodržování povinností vyplývajících z právních předpisů stanovících pracovní dobu a dobu odpočinku,
- dodržování povinností vyplývajících z právních předpisů k zajištění bezpečnosti práce,
- dodržování povinností vyplývajících z právních předpisů k zajištění bezpečnosti provozu technických zařízení se zvýšenou mírou ohrožení života a zdraví a právních předpisů o bezpečnosti provozu vyhrazených technických zařízení³,
- dodržování povinností vyplývajících z právních předpisů o zaměstnávání zaměstnankyň, mladistvých zaměstnanců, zaměstnanců pečujících o děti, jakož i zaměstnanců, kteří prokázali, že převážně sami dlouhodobě pečují o převážně nebo úplně bezmocnou osobu,
- dodržování právních předpisů upravujících výkon umělecké, kulturní, sportovní a reklamní činnosti dětmi,
- kontrola dodržování kolektivních smluv v částech, ve kterých jsou upraveny individuální pracovněprávní nároky zaměstnanců vyplývající z právních předpisů, jakož i vnitřních předpisů podle § 21 Zákoníku práce,
- kontrolu dodržování vnitřních předpisů vydaných podle zákoníku práce, jestliže zakládají práva zaměstnanců.

Sankce:

- při nedostatečné součinnosti zaměstnavatele a orgánu jednajícího za zaměstnance (tj. např. odborové orgány, zástupce pro oblast bezpečnosti a ochrany zdraví při práci) a za porušení povinností vztahujících se k dovolené, k náhradě mzdy nebo platu nebo náhradě výdajů spojených s výkonem práce může být udělena pokuta až **do výše 200 tis. Kč**,

---

³ Např.:

- vyhláška Českého úřadu bezpečnosti práce a Českého báňského úřadu č. 18/1979 Sb., kterou se určují vyhrazená tlaková zařízení a stanoví některé podmínky k zajištění jejich bezpečnosti, v aktuálním znění,
- vyhláška Českého úřadu bezpečnosti práce a Českého báňského úřadu č. 19/1979 Sb., kterou se určují vyhrazená zdvihací zařízení a stanoví některé podmínky k zajištění jejich bezpečnosti, v aktuálním znění, apod.

- přestupky zjištěné u pracovních poměrů nebo dohod o pracích konaných mimo pracovní poměr (tzn. porušení stanovených povinností při vzniku, změnách, skončení pracovního poměru, dohody o provedení práce nebo dohody o pracovní činnosti) lze pokutovat až **do výše 300 tis. Kč**,
- v případě nerovného zacházení se zaměstnanci⁴, tzn.:
  - nerovné podmínky zacházení se všemi zaměstnanci, pokud jde o jejich pracovní podmínky, odměňování za práci a poskytování jiných peněžitých plnění a plnění peněžité hodnoty, odbornou přípravu a příležitost dosáhnout funkčního nebo jiného postupu v zaměstnání,
  - diskriminace zaměstnance, viz § 1 odst. 4 Zákoníku práce,
  - postih nebo znevýhodnění zaměstnance, který se zákonným způsobem domáhal svých práv a nároků vyplývajících z pracovněprávních vztahů,
  - neprojednání se zaměstnancem či na jeho žádost se zástupci zaměstnanců jeho stížnost na výkon práv a povinností vyplývajících z pracovněprávního vztahu,
 za tyto prohřešky může být udělena pokuta až **do výše 400 tis. Kč**,
- při nezajištění zvláštních pracovních podmínek pro zaměstnávání některých skupin zaměstnanců jako jsou těhotné a kojící ženy, zaměstnanci pečující o dítě, mladiství apod. může být sankcionováno pokutou až **do výše 1 mil. Kč**,
- postupy, které nejsou v souladu s pracovními předpisy v oblasti odměňování, pracovní doby, zajištění bezpečnosti práce, zajištění bezpečnosti technických zařízení se zvýšenou mírou ohrožení života a zdraví a dále v oblasti zajištění požadavků na vyhrazené technické zařízení mohou být sankcionovány až **do výše 2 mil. Kč**.

2.9 Úřady práce

Úřady práce jsou správní úřady zabezpečující státní politiku zaměstnanosti. Správní obvody úřadů práce tvoří územní obvody bývalých okresů. Úřady práce jsou podřízeny Ministerstvu práce a sociálních věcí. Činnost úřadu práce upravuje zákon č. 435/2004 Sb., o zaměstnanosti, ve znění pozdějších předpisů.

Prokazování: služební průkaz.

Oprávnění:

- vstupovat do objektů zaměstnavatelů a požadovat od zaměstnanců předložení potřebných dokladů a zpráv, vyžadovat součinnost zaměstnavatelů při prováděné kontrole;
- při porušení pracovněprávních předpisů vyžadovat odstranění zjištěných nedostatků v určených lhůtách a dále požadovat písemnou zprávu o přijatých opatřeních, která vedou k odstranění nedostatků.

Předmět kontroly:

Dodržování pracovněprávních předpisů u zaměstnavatelů. Pracovněprávními předpisy se rozumí právní předpisy o zaměstnanosti a právní předpisy o ochraně zaměstnanců při platební neschopnosti zaměstnavatele.⁵

Sankce:

- lze uložit pokutu **do 1 000 000 Kč, jestliže**
  - se fyzická osoba se dopustí přestupku tím, že poruší zákaz diskriminace nebo nezajistí rovné zacházení podle tohoto zákona,
  - se fyzická osoba se dále dopustí přestupku tím, že jako zaměstnavatel:
    - a) neinformuje úřad práce o volných pracovních místech pro osoby se zdravotním postižením, nevede evidenci těchto osob a pracovních míst, která jsou pro ně zaměstnavatelem vyhrazena, nebo neplní další povinnosti ve vztahu k zaměstnávání osob se zdravotním postižením,
    - b) nesplní povinný podíl zaměstnávání osob se zdravotním postižením nebo způsob plnění povinného podílu neohlásí úřadu práce,
- lze uložit pokutu **do 2 000 000 Kč, jestliže** se fyzická osoba se dopustí přestupku tím, že
  - a) zprostředkuje zaměstnání bez povolení nebo jiným způsobem poruší při zprostředkování zaměstnání tento zákon,
  - b) umožní fyzické osobě nebo cizinci výkon nelegální práce.

⁴ Diskriminace a nerovné zacházení je předmětem kontroly také úřadů práce, ale pouze v rozsahu zákona č. 435/2004 Sb., o zaměstnanosti, tj. diskriminace a nerovné zacházení při uplatňování práva na zaměstnání.

⁵ Tj.: zákon č. 435/2004 Sb., o zaměstnanosti, v aktuálním znění, zákon č. 118/2000 Sb., o ochraně zaměstnanců při platební neschopnosti zaměstnavatele a o změně některých zákonů, ve znění zákona č. 436/2004 Sb., v aktuálním znění.

- lze uložit pokutu **do 5 000 Kč, jestliže fyzická osoba** odmítne prokázat svoji totožnost nebo skutečnosti, které je orgán kontroly oprávněn vyžadovat.
- lze uložit pokutu **do 500 000 Kč, jestliže se fyzická osoba** dopustí přestupku tím, že jako zaměstnavatel
  - a) ve stanovené lhůtě písemně nevykáže dlužné mzdové nároky zaměstnanců pro účely zákona č. 118/2000 Sb., o ochraně zaměstnanců při platební neschopnosti zaměstnavatele a o změně dalších zákonů, nebo
  - b) neplní oznamovací povinnosti podle tohoto zákona nebo nevede evidence v tomto zákoně stanovené.
- lze uložit pokutu **do 10 000 Kč, jestliže**
  - a) fyzická osoba se dopustí přestupku tím, že vykonává nelegální práci
  - b) cizinec se dopustí přestupku tím, že vykonává nelegální práci
- lze uložit pokutu **do 1 mil. Kč**, jde-li o správní delikt, kterého
  - se dopustí právnická osoba tím, že poruší zákaz diskriminace nebo nezajistí rovné zacházení podle tohoto zákona,
  - se dopustí právnická osoba, že jako zaměstnavatel:
    - a) neinformuje úřad práce o volných místech pro tyto osoby, nevede evidenci těchto osob a pracovních míst, která jsou pro ně zaměstnavatelem vyhrazena, nebo neplní další povinnosti ve vztahu k zaměstnávání osob se zdravotním postižením,
    - b) nesplní povinný podíl zaměstnávání osob se zdravotním postižením nebo způsob plnění povinného podílu nehlásí úřadu práce,
- lze uložit pokutu **do 2 mil. Kč**, jde-li o správní delikt, kterého se dopustí právnická osoba tím, že:
  - a) zprostředkuje zaměstnání bez povolení nebo jiným způsobem poruší při zprostředkování zaměstnání tento zákon, nebo
  - b) umožní fyzické osobě nebo cizinci výkon nelegální práce.
- lze uložit pokutu **do 500 000 Kč**, jde-li o správní delikt, kterého se dopustí právnická osoba tím, že jako zaměstnavatel:
  - a) ve stanovené lhůtě písemně nevykáže dlužné mzdové nároky zaměstnanců pro účely zákona č. 118/2000 Sb., o ochraně zaměstnanců při platební neschopnosti zaměstnavatele a o změně dalších zákonů, nebo
  - b) neplní oznamovací povinnosti podle tohoto zákona nebo nevede evidence v tomto zákoně stanovené.
- lze uložit pokutu **do 50 000 Kč**, jde-li o správní delikt, kterého se podle tohoto zákona dopustí zdravotnické zařízení.

2.10 Finanční orgány

Územní finanční orgány jsou:

- finanční úřady a finanční ředitelství, které vykonávají působnost podle zákona č. 531/1990 Sb., o územních finančních orgánech, v platném znění a
- odborné útvary obecních (místních) úřadů, působnost podle zákona č. 565/1990 Sb., o místních poplatcích, v platném znění.

Prokazování: služební průkaz.

Oprávnění:

- a) šetření ve věci správy daní a dotací (finanční úřady) a místních poplatků (poplatek za lázeňský nebo rekreační pobyt, z ubytovací kapacity, ze vstupného, za užívání veřejných prostranství, za provozování výherních hracích přístrojů, za povolení vjezdu motorových vozidel ad. – přísluší městským – obecním úřadům),
- b) vstup do provozních zařízení, vyžádání potřebných dokladů, informací a vysvětlení, nahlížení do účetních písemností včetně technických nosičů dat, vzít potřebnou dokumentaci do úschovy v případě nebezpečí jejího zničení.

Předmět kontroly:

- a) vedení účetnictví předepsaným způsobem,
- b) vykazování a odvody daní a poplatků (daň z příjmů právnických a fyzických osob, daň spotřební, daň z přidané hodnoty, prodej alkoholických nápojů, cigaret, provozování hracích automatů a další místní poplatky).

Sankce: (Podle Zákona č. 337/1992)

- a) blokové pokuty až **do výše 5 tis. Kč**,
- b) pokuta až **do výše 2 mil. Kč** (při daňovém řízení), event. zvýšení daně a penále k doměrku daně,

- c) **pozastavení podnikatelské činnosti** na dobu až 30 dní,

Včas nezaplacené (neodvedené) místní poplatky nebo jejich nezaplacenou (neodvedenou) část může obec **zvýšit až na trojnásobek**.

2.11 Česká národní banka

Česká národní banka je devizovým orgánem s kompetencemi stanovenými zákonem č. 6/1993 Sb. o České národní bance a zákonem č. 219/1995 Sb., devizový zákon.

Prokazování: služební průkaz.

Předmět kontroly:

kontrola dodržování devizových předpisů dle ustanovení devizového zákona a dále kontrola směnárenské činnosti.

Sankce:

- a) při nesplnění oznamovací povinnosti včetně uvedení nepravdivých nebo neúplných údajů nebo povinnosti poskytovat součinnost devizovému orgánu při výkonu devizové kontroly až do výše **1 mil. Kč**,
- b) při nesplnění depozitní povinnosti až do výše **0,3 %** částky povinného depozita za každý kalendářní den neplnění depozitní povinnosti,
- c) nesplní-li povinná osoba ve stanovené lhůtě opatření k nápravě, jež jí bylo podle tohoto zákona uloženo, až do výše **1 mil. Kč**,
- d) při jiném jednání v rozporu s devizovými předpisy až do výše **50 %** částky, již se nedovolené jednání týká,
- e) při jednání v rozporu s devizovými předpisy, kdy nelze zjistit výši částky, již se nedovolené jednání týká, až do výše **50 milionů Kč**.

2.12 Metrologické orgány

Úkoly státních metrologických orgánů (Úřadu pro technickou normalizaci, metrologii a státní zkušebnictví – dále ÚNMZ, Český metrologický institut, Státní metrologický inspektorát a Státní metrologická střediska) upravuje zákon č. 505/1990 Sb., o metrologii, v platném znění.

Prokazování: služební průkaz nebo pověření vydané ÚNMZ.

Oprávnění:

vstupovat do provozních prostorů a objektů organizací, požadovat potřebné informace, doklady a údaje.

Předmět kontroly: kontrola měřidel.

Sankce:

ÚNMZ může uložit **pokutu až do výše 1 mil. Kč** subjektu, který:

- a) uvedl do oběhu měřidlo, jehož typ nebyl schválen, ač měl být, nebo které nemělo vlastnosti schváleného typu anebo nebylo ověřeno, ač mělo být;
- b) použil stanovené měřidlo bez platného ověření k účelu, pro který byl předmětný druh měřidla vyhlášen jako stanovený;
- c) neoprávněně použil, pozměnil nebo poškodil úřední nebo kalibrační značku měřidla;
- d) ověřil stanovené měřidlo nebo provedl úřední měření bez oprávnění nebo vyrobil, popřípadě opravil nebo provedl montáž měřidla bez registrace předepsané tímto zákonem;
- e) neposkytl zaměstnancům Českého metrologického institutu zákonem stanovenou součinnost;
- f) neplní povinnosti související s vedením evidence používaných stanovených měřidel podléhajících novému ověření s datem posledního ověření a vytvoření metrologických předpokladů pro ochranu zdraví zaměstnanců, bezpečnosti práce a životního prostředí přiměřeně ke své činnosti;
- g) opatřil certifikovaný referenční materiál neplatným certifikátem
- h) uvedl do oběhu hotově balené zboží v rozporu s povinnostmi uvedenými v § 9a (pravidla pro označování výrobků) nebo označil lahve symbolem "3" v rozporu s povinnostmi uvedenými v tomto paragrafu

Rřízení o uložení pokuty lze zahájit nejpozději do jednoho roku ode dne, kdy se Úřad o porušení povinnosti podle odstavce 1 dověděl, nejpozději však do dvou let ode dne, kdy k porušení povinnosti došlo. Pokutu nelze uložit, uplynuly-li od porušení povinnosti tři roky a je splatná do 30 dnů od nabytí právní moci rozhodnutí o uložení pokuty.

Pravomocné rozhodnutí o uložení pokut Úřad zašle příslušnému celnímu úřadu. Výnos pokut plyne do státního rozpočtu.

2.13 Státní oblastní archivy

Kontrolu ve věcech archivnictví a spisové služby provádějí u soukromých archivů a zřizovatelů těchto archivů archivní inspektoři státních oblastních archivů a to dle své územní působnosti.

Prokazování:

oprávnění ke kontrolní činnosti, které vystavuje ten, kdo pověřil archivního inspektora k výkonu kontroly (zpravidla příslušný ředitel oblastního archivu)

Předmět kontroly:

kontrola dodržování všech povinností na úseku archivnictví a výkonu spisové služby, které ukládá zákon č. 499/2004 Sb., o archivnictví a spisové službě.

Sankce:

Právníké osobě nebo podnikající fyzické osobě při výkonu podnikatelské činnosti nebo v přímé souvislosti s ní se uloží:

1. pokuta **do 5 000 Kč**, pokud:

- neuchovává dokumenty nebo neumožní oprávněné osobě provést výběr archiválií,
- neoznámí písemně předem ministerstvu zamýšlenou změnu umístění archiválie nebo převod vlastnictví anebo bez zbytečného odkladu neoznámí přechod vlastnictví k archiválii, která se stala předmětem zahájeného správního řízení o uznání za archivní kulturní památku,
- neoznámí neprodleně a předem Národnímu archivu nebo příslušnému státnímu oblastnímu archivu zamýšlený převod vlastnictví k archiválii nebo uzavření smlouvy o úschově archiválie,
- nenabídne archiválii přednostně ke koupi České republiky,
- vyveze bez povolení ministerstva nebo v rozporu s ním archiválii z území České republiky,
- nepořídí bezpečnostní kopii archiválie prohlášené za archivní kulturní památku nebo za národní kulturní památku;

2. pokuta **do 50 000 Kč**, pokud:

- nedoveze archiválii zpět do České republiky ve stanovené lhůtě a nepoškozenou,
- nezajistí neprodleně na základě povolení a způsobem stanoveným ministerstvem konzervaci a restaurování poškozené a ohrožené archivní kulturní památky a národní kulturní památky,
- jako správce archiválií neposkytne ministerstvu nebo Národnímu archivu anebo státnímu oblastnímu archivu údaje nezbytné pro vedení základní a druhotné evidence archiválií,
- nevykonává spisovou službu, ačkoli jí to tento zákon ukládá, popřípadě nezajistí odbornou správu dokumentů vzešlých z její činnosti nebo z činnosti právních předchůdců této právnické osoby,
- nevydá skartační a spisový řád, ačkoli jí to tento zákon ukládá,
- nedodrží podmínky pro ukládání dokumentů, nebo
- jako právní nástupce neprovede řádné skartační řízení nebo neumožní výběr archiválií;

3. pokuta **do 100 000 Kč**, pokud:

- řádně nepečuje o archiválii, neudržuje ji v dobrém stavu, nechrání ji před poškozením, znehodnocením, zničením, ztrátou a odcizením, nebo ji užívá způsobem, který neodpovídá jejímu stavu,
- vyveze archiválii, která je předmětem řízení o prohlášení za archivní kulturní památku nebo za národní kulturní památku, z území České republiky,
- nezabezpečí archivní kulturní památku a národní kulturní památku proti přístupu nepovolovaných osob;

4. pokuta **do 250 000 Kč**, pokud:

- vyveze bez souhlasu vlády nebo v rozporu s ním z území České republiky archiválii prohlášenou za národní kulturní památku,
- zničí dokumenty bez souhlasu příslušného archivu.

2.14 Policie České republiky

Policie České republiky je orgánem, který plní úkoly ve věcech veřejného pořádku a bezpečnosti v rozsahu vymezeném zákony. Činnost policie je upravena zákonem č. 283/1991 Sb., o Policii České republiky, v platném znění a k jeho provedení vydanými nařízeními a předpisy.

Prokazování: služební průkaz nebo služební číslo.

Oprávnění: vstupovat do provozoven, prohlížet dopravní prostředky, a zjišťovat totožnost občanů.

Předmět kontroly:

a) zajišťování veřejného pořádku, rušení nočního klidu,

- b) dodržování zákona o ochraně před alkoholismem a jinými toxikománii,
- c) přihlašování občanů k ubytování,
- d) asistence při výkonu kontroly jiných orgánů, pokud to okolnosti vyžadují,
- e) rozhodování o ukončení pobytu cizince na území ČR (cizinecká policie).

Sankce: za přestupek lze uložit pokutu **do výše 5 tis. Kč.**

Další pokuty podle přestupkového zákona (200/1990 Sb.): **Pokutu lze uložit do 1000 Kč,** nestanoví-li zvláštní část tohoto zákona nebo jiný zákon pokutu vyšší. **V blokovém řízení lze uložit pokutu do 1000 Kč,** pokud tento zákon nebo jiný zákon nepřipouští uložit v takovém řízení pokutu vyšší, a **v příkazním řízení do 4000 Kč** či další pokuty podle přestupkového zákona, zákaz činnosti, propadnutí věci, vyhoštění z ČR. Zjištění jsou předávána obecním úřadům k přestupkovému řízení, nebo pokud jde o trestné činy, orgánům činným v trestním řízení.

2.15 Obecní (městská) policie

Obecní (městská) policie, kterou zřizuje obecní (městské) zastupitelstvo podle zákona č. 553/1991 Sb., o obecní policii, zabezpečuje místní záležitosti veřejného pořádku v rámci působnosti obce.

Prokazování: služební průkaz.

Předmět kontroly:

Dodržování obecně závazných právních předpisů o ochraně veřejného pořádku, bezpečnosti osob a majetku, občanského soužití.

Pravomoci:

vstupovat do prostor živnostenských provozoven, odhalovat přestupky, upozorňovat na zjištěné nedostatky a činit opatření k jejich odstranění, ukládat a vybírat v blokovém řízení pokuty za přestupky, požadovat prokázání totožnosti či zakázat vstup na určená místa.

2.16 Státní energetická inspekce

Státní energetická inspekce zřízená zákonem č. 458/2000 Sb., o podmínkách podnikání a o výkonu státní správy v energetických odvětvích (energetický zákon), u odběratelů energií kontroluje, zda dodržují povinnosti uložené zákonem a zákazy a omezení v ochranných bezpečnostních pásmech.

Prokazování: služební průkaz

Předmět kontroly (u odběratelů):

dodržování zákazů a omezení v ochranných pásmech, dodržování podmínek odběru elektřiny, plynu a tepla.

Sankce:

pokuty až do výše 1 mil. Kč, 5 mil. Kč až 50 mil. Kč podle charakteru porušení zákonných ustanovení.

2.17 Úřad pro ochranu osobních údajů

Zákon č. 101/2000 Sb., o ochraně osobních údajů a změně některých zákonů, v souladu s právem Evropských společenství, mezinárodními smlouvami, kterými je Česká republika vázána, a k naplnění práva každého na ochranu před neoprávněným zasahováním do soukromí, upravuje práva a povinnosti při zpracování osobních údajů a stanoví podmínky, za nichž se uskutečňuje předání osobních údajů do jiných států. K těmto účelům byl zřízen Úřad pro ochranu osobních údajů se sídlem v Praze.

Předmět kontroly:

Dodržování povinností stanovených zákonem 101/2000 Sb. při shromažďování, zpracování a využívání osobních údajů, ať k němu dochází automatizovaně, nebo jinými prostředky.

Sankce:

Přestupky

- jestliže osoba, která je ke správci či zpracovateli osobních údajů v pracovním nebo jiném obdobném poměru nebo pro něj vykonává činnosti na základě dohody, nebo osoba, která v rámci plnění zákonem uložených oprávnění a povinností přichází u správce nebo zpracovatele do styku s osobními údaji, poruší povinnost mlčenlivosti, lze jí uložit pokutu až **do výše 100 tis. Kč,**
- fyzické osobě jako správci nebo zpracovateli lze uložit pokutu **do výše 1 mil. Kč,** jestliže se dopustí přestupku tím, že při zpracování osobních údajů: nestanoví účel, prostředky nebo způsob zpracování nebo stanoveným účelem zpracování poruší povinnost nebo překročí oprávnění vyplývající ze zvláštního zákona, zpracovává nepřesné osobní údaje, shromažďuje nebo zpracovává osobní údaje v rozsahu nebo způsobem, který neodpovídá stanovenému účelu, uchovává osobní údaje po dobu delší než nezbytnou k účelu zpracování, zpracovává osobní údaje bez souhlasu subjektu údajů mimo případy uvedené v zákoně, neposkytne subjektu údajů informace v rozsahu nebo zákonem

stanoveným způsobem, odmítne subjektu údajů poskytnout požadované informace, nepřijme nebo neprovede opatření pro zajištění bezpečnosti zpracování osobních údajů, nesplní oznamovací povinnost podle tohoto zákona,

- fyzické osobě jako správci nebo zpracovateli lze uložit pokutu **do výše 5 mil. Kč**, jestliže při zpracování osobních údajů některým ze způsobů podle předchozího odstavce ohrozí větší počet osob svým neoprávněným zasahováním do soukromého a osobního života, nebo poruší povinnosti pro zpracování citlivých údajů.

Jiné správní delikty

- pokuta **do výše 5 mil. Kč** se uloží právnické osobě nebo fyzické osobě podnikající podle zvláštních předpisů, která se jako správce nebo zpracovatel dopustí správního deliktu tím, že při zpracování osobních údajů: nestanoví účel, prostředky nebo způsob zpracování, nebo stanoveným účelem zpracování poruší povinnost nebo překročí oprávnění vyplývající ze zvláštního zákona, zpracovává nepřesné osobní údaje, shromažďuje nebo zpracovává osobní údaje v rozsahu nebo způsobem, který neodpovídá stanovenému účelu, uchovává osobní údaje po dobu delší než nezbytnou k účelu zpracování, zpracovává osobní údaje bez souhlasu subjektu údajů mimo případy uvedené v zákoně, neposkytne subjektu údajů informace v rozsahu nebo zákonem stanoveným způsobem, nesplní oznamovací povinnost podle tohoto zákona.
- pokuta **do výše 10 mil. Kč** se uloží právnické osobě jako správci nebo zpracovateli, který se dopustí správního deliktu tím, že při zpracování osobních údajů některým ze způsobů podle předchozího odstavce ohrozí větší počet osob svým neoprávněným zasahováním do soukromého a osobního života, nebo poruší povinnosti pro zpracování citlivých údajů.

2.18 Celní orgány

Zákon č. 13/1993 Sb. (Celní zákon), ve znění pozdějších předpisů, upravuje působnost celních orgánů, v oblasti celnictví, celní politiky, celních sazeb, celní statistiky a dalších oblastech stanovených celním zákonem, pokud některé právní vztahy nejsou upraveny bezprostředně závaznými předpisy Evropských společenství (Nařízení rady (EHS) č. 2913/92 ze dne 12. října 1992, kterým se vydává celní kodex společenství).

Prokazování: služební průkaz.

Předmět kontroly:

Určení celní hodnoty, prominutí cla, daní a poplatků spravovaných celními orgány, předepisování penále z prodlení, vymáhání nedoplatků cla, daní a poplatků spravovaných celními orgány, ověřování původu zboží, rozhodování o zajištění zboží důležitého pro řízení o celních přestupcích a celních deliktech, pátrání po zboží uniklém celnímu dohledu, provádění kontroly po propuštění zboží a jiné činnosti stanovené celním zákonem.

Sankce:

1. **Celní přestupek.** Za celní přestupek lze uložit napomenutí, propadnutí zboží, nebo pokutu. Pokutu za celní přestupek lze uložit v závažnějších případech až do výše 100 tis. Kč, v méně závažných případech do výše 50 tis. Kč. V blokovém řízení lze uložit pokutu do výše 5 tis. Kč.
2. **Celní delikt.** Za celní delikt lze uložit propadnutí zboží nebo pokutu. Pokutu lze uložit až do výše 250 tis. Kč, u závažnějších celních deliktů až do výše 4 mil. Kč.

2.19 Zdravotní pojišťovny

Působnost zdravotních pojišťoven upravuje zákon č. 48/1997 Sb., o veřejném zdravotním pojištění, v platném znění. Zákon upravuje veřejné zdravotní pojištění a rozsah a podmínky, za nichž je na základě tohoto zákona zdravotní péče poskytována.

Předmět kontroly:

Kontrola zaměstnavatele, že do osmi dnů příslušné zdravotní pojišťovně oznámil: nástup zaměstnance do zaměstnání a jeho ukončení, změnu zdravotní pojišťovny zaměstnancem, skutečnosti rozhodné pro povinnost státu platit za zaměstnance pojistné. Kontrola osoby samostatně výdělečně činné, že do osmi dnů oznámí příslušné zdravotní pojišťovně zahájení a ukončení samostatně výdělečné činnosti. Zdravotní pojišťovny dále kontrolují zaslání kopií záznamů zaměstnavatelů o pracovních úrazech,

Sankce:

Za nesplnění oznamovací povinnosti může příslušná zdravotní pojišťovna uložit **pojištěnci pokutu až do výše 10 tis. Kč a zaměstnavateli až do výše 200 tis. Kč.**

Při opakovaném nesplnění oznamovací povinnosti může být uložena pokuta až do výše dvojnásobku uložené pokuty. Při nesplnění povinnosti zaslání kopie seznamu pracovních úrazů lze zaměstnavateli uložit pokutu až **do výše 100 tis. Kč**.

Příslušná zdravotní pojišťovna může vyměřit přírážku k pojistnému zaměstnavateli, u něhož došlo v uplynulém kalendářním roce k opakovanému výskytu pracovních úrazů nebo nemocí z povolání ze stejných příčin. Tato **přírážka** může být **do výše 5 %** z podílu na jím hrazeném pojistném všech zaměstnanců.

Příjmy z pokut jsou příjmy příslušných zdravotních pojišťoven.

2.20 Okresní správa sociálního zabezpečení

Působnost okresních správ sociálního zabezpečení jakož i pojistné na sociální zabezpečení, které zahrnuje pojistné na důchodové pojištění, pojistné na nemocenské pojištění a příspěvek na státní politiku zaměstnanosti upravuje zákon 589/1992 Sb., o pojistném na sociální zabezpečení a příspěvku na státní politiku zaměstnanosti, ve znění pozdějších předpisů.

Předmět kontroly:

Placení pojistného na sociální zabezpečení organizacemi, zaměstnanci a osobami samostatně výdělečně činnými.

Sankce:

1. **Penále.** Nebylo-li pojistné zapláceno ve stanovené lhůtě anebo bylo-li zapláceno v nižší částce, než ve které mělo být zapláceno, je plátce pojistného povinen platit penále 0,05 % z dlužné částky za každý kalendářní den, ve který některá z těchto skutečností trvala.
2. **Přírážka k pojistnému na sociální zabezpečení.** Přírážku k pojistnému na sociální zabezpečení uloží příslušná okresní správa sociálního zabezpečení organizaci, nebo malé organizaci jestliže: výrobní zařízení organizace nebo malé organizace nevyhovuje předpisům k zajištění bezpečnosti a ochrany zdraví při práci, nevyhovuje předpisům zdravotnickým nebo hygienickým, nebo pokud není provozováno předepsané zařízení na ochranu života a zdraví zaměstnanců. Výše přírážky k pojistnému může činit až 5 % z vyměřovacího základu za jednotlivé měsíce, za které se přírážka k pojistnému platí.
Jestliže se zjištěné nedostatky týkají jen nižší složky zaměstnavatele, stanoví se přírážka k pojistnému jen z úhrnu vyměřovacích základů zaměstnanců v této nižší složce.
3. **Pokuty:** Příslušná okresní správa sociálního zabezpečení může uložit organizaci, malé organizaci a osobě samostatně výdělečně činné pokutu **až do výše 20 tis. Kč**, při opětovném nesplnění nebo porušení povinnosti, za jejíž nesplnění nebo porušení byla již pokuta uložena, **až do výše 100 tis. Kč**.

2.21 Správní úřady a obce při výkonu státní správy v oblasti nakládání s odpady

Povinnosti právnických a fyzických osob při nakládání s odpady, podmínky pro předcházení vzniku odpadů, působnost ministerstev a jiných správních úřadů a obcí při výkonu státní správy v oblasti nakládání s odpady upravuje zákon č. 185/2001 Sb., o odpadech a změně některých dalších zákonů v souladu s právem Evropských společenství.

Veřejnou správu v oblasti odpadového hospodářství vykonávají ministerstvo, Ministerstvo zdravotnictví, Ministerstvo zemědělství, inspekce, celní úřady, orgány ochrany veřejného zdraví, kraje, obecní úřady obcí s rozšířenou působností, obecní úřad a újezdni úřad.

Předmět kontroly:

Nakládání s nebezpečnými odpady, využití a zneškodňování odpadů, vedení evidence odpadů, zabezpečení odpadů před nežádoucím znehodnocením nebo odcizením, třídění odpadů, nakládání s nebezpečným odpadem, apod.

Sankce:

- Pokutu **do výše 300 000 Kč** uloží obecní úřad fyzické osobě oprávněné k podnikání nebo právnické osobě, která využívá systému zavedeného obcí pro nakládání s komunálním odpadem bez písemné smlouvy s touto obcí nebo která nemá zajištěno využití nebo odstraňování odpadů v souladu s tímto zákonem.
- Pokutu **do výše 1 000 000 Kč** uloží inspekce nebo příslušný obecní úřad obce s rozšířenou působností fyzické osobě oprávněné k podnikání nebo právnické osobě, která
  - a) nevede v rozsahu a způsobem stanoveným v části šesté tohoto zákona evidenci odpadů a zařízení nebo neplní ve stanoveném rozsahu ohlašovací povinnost nebo nezašle ve stanovené lhůtě nebo ve stanoveném rozsahu příslušnému správnímu úřadu údaj týkající se zařízení k nakládání s odpady, nebo evidenci po stanovenou dobu nearchivuje,
  - b) nezabezpečí odpady před nežádoucím znehodnocením, odcizením nebo únikem,

- c) neumožní kontrolním orgánům výkon kontrolní činnosti nebo neposkytne pravdivé nebo úplné informace související s nakládáním s odpady,
- d) nezpracuje identifikační list nebezpečného odpadu nebo místa nakládání s nebezpečným odpadem tímto listem nevybaví, nebo
- e) jako vlastník PCB, odpadů PCB nebo jako vlastník anebo provozovatel zařízení obsahujícího PCB nezašle v rozporu s tímto zákonem ministerstvu plán postupného odstranění PCB, odpadů PCB a zařízení s obsahem PCB, plán dekontaminace zařízení s obsahem PCB pro období 2009 až 2010 nebo v rozporu s tímto zákonem nevypracuje seznam vlastněných, případně provozovaných zařízení, která obsahují PCB a nepodléhají evidenci, nebo jej nezašle do 31. prosince 2008 ministerstvu.
- Pokutu **do výše 10 000 000 Kč** uloží inspekce fyzické osobě oprávněné k podnikání nebo právnické osobě, která:
  - a) nezařadí odpad podle Katalogu odpadů,
  - b) předá odpad osobě, která k převzetí předávaného odpadu není podle tohoto zákona oprávněna,
  - c) převezme odpad, přestože k jeho převzetí není podle tohoto zákona oprávněna,
  - d) provozuje zařízení k využívání nebo odstraňování odpadů bez potřebného souhlasu příslušného správního úřadu nebo v rozporu s ním nebo provozuje zařízení k využívání nebo odstraňování odpadů v rozporu se schválením provozním řádem zařízení,
  - e) provozuje zařízení ke sběru nebo výkupu odpadů bez potřebného souhlasu příslušného správního úřadu nebo v rozporu s ním nebo provozuje zařízení ke sběru nebo výkupu odpadů v rozporu se schváleným provozním řádem zařízení,
  - f) nevede ve stanoveném rozsahu evidenci PCB, odpadů PCB a zařízení obsahujících PCB a podléhajících evidenci,
  - g) nezajistí zpětný odběr použitých výrobků určených ke zpětnému odběru nebo nesplní jinou povinnost související se zpětným odběrem,
  - h) neustanoví za podmínek stanovených zákonem o odpadech odpadového hospodáře,
  - i) vydá osvědčení o vyloučení nebezpečných vlastností odpadu pro odpad, za který odpovídá jako původce nebo oprávněná osoba, nebo hodnotí nebezpečné vlastnosti, k jejichž hodnocení nebyla pověřena
  - j) neprovede dekontaminaci nebo neodstraní zařízení podle tohoto zákona do 31. prosince 2010.
- Pokutu **do výše 50 000 000 Kč** uloží inspekce fyzické osobě oprávněné k podnikání nebo právnické osobě, která
  - a) zařadí nebezpečný odpad jako odpad ostatní nebo nakládá s tímto odpadem jako s odpadem ostatním, aniž by měla osvědčení od pověřené osoby, že odpad nemá nebezpečné vlastnosti,
  - b) nakládá s odpady v zařízeních, ve kterých nakládání s odpady je zakázáno nebo není povoleno,
  - c) ředí nebo mísí odpady za účelem splnění kritérií pro jejich přijetí na skládku nebo mísí nebezpečné odpady navzájem nebo s ostatními odpady bez souhlasu příslušného správního úřadu,
  - d) nakládá s nebezpečnými odpady bez potřebného souhlasu příslušného správního úřadu nebo v rozporu s ním,
  - e) ukládá na skládku odpady, které jsou tímto zákonem nebo prováděcím právním předpisem zakázány ukládat na skládku, nebo při ukládání odpadů na skládku nedodrжуje podmínky stanovené prováděcím právním předpisem,
  - f) neplní povinnosti stanovené tímto zákonem při nakládání s vybranými výrobky nebo odpady nebo zařízeními podle části čtvrté,
  - g) poruší při přeshraniční přepravě odpadů povinnost stanovenou přímo použitelným předpisem Evropských společenství o přepravě odpadů nebo neplní podmínky stanovené v rozhodnutí ministerstva vydaném podle přímo použitelného předpisu Evropských společenství o přepravě odpadů nebo podle tohoto zákona, nebo
  - h) nakládá s odpady perzistentních organických znečišťujících látek v rozporu s přímo použitelným předpisem Evropských společenství o perzistentních organických znečišťujících látkách nebo nevede evidenci o odpadech perzistentních organických znečišťujících látek nebo neohlašuje údaje podle tohoto zákona.
- Pokutu **do výše 1 000 000 Kč** uloží příslušný obecní úřad obce s rozšířenou působností nebo inspekce fyzické osobě oprávněné k podnikání nebo právnické osobě, která poruší jinou povinnost stanovenou tímto zákonem nebo povinnost uloženou rozhodnutím na základě tohoto zákona.

2.22 Správní úřady a orgány při výkonu státní správy v oblasti nakládání s obaly

Státní správu v oblasti nakládání s obaly a odpady z obalů vykonávají podle zákona č. 477/2001 Sb., o obalech, Ministerstvo životního prostředí, Ministerstvo průmyslu a obchodu, Ministerstvo zemědělství, krajské hygienické stanice

(Hygienická stanice hlavního města Prahy), Česká obchodní inspekce, Česká zemědělská a potravinářská inspekce, Česká inspekce životního prostředí, Státní ústav pro kontrolu léčiv, Ústav pro státní kontrolu veterinárních biopreparátů a léčiv a celní orgány.

Předmět kontroly: plnění povinností stanovených pro nakládání s obaly a odpady z obalů.

Sankce:

- Pokutu **do výše 500 000 Kč** uloží příslušný správní úřad právnické nebo podnikající fyzické osobě, která se dopustí správního deliktu tím, že:
  - a) jako osoba, která uvádí na trh obal, poruší povinnost stanovenou v zákoně,
  - b) jako osoba, která uvádí na trh obal, nepředloží na požádání kontrolnímu orgánu technickou dokumentaci podle tohoto zákona, nebo neinformuje průkazně své odběratele,
  - c) jako osoba, která uvádí na trh obalový prostředek, nepředloží na požádání kontrolnímu orgánu technickou dokumentaci nebo neinformuje průkazně své odběratele,
  - d) jako osoba, která uvádí na trh nebo do oběhu výrobky, jejichž obaly jsou opakovaně použitelné, nebo vratné, neučiní opatření, která umožňují opakované použití opakovaně použitelných obalů, nebo nezajistí opakované použití vratných obalů nebo využití odpadů z těchto obalů,
  - e) jako osoba uvedená v zákoně poruší některou z povinností týkajících se vratných zálohovaných obalů,
  - f) jako osoba, která uvádí na trh nebo do oběhu obaly nebo balené výrobky, poruší povinnost podat návrh na zápis do Seznamu,
  - g) jako osoba zapsaná v Seznamu nesplní povinnost oznámit změny údajů podle.
- Pokutu **do výše 500 000 Kč** uloží příslušný správní úřad autorizované společnosti nebo právnické osobě anebo podnikající fyzické osobě, která se jako osoba, která uvádí na trh nebo do oběhu výrobky prodejem spotřebiteli, dopustí správního deliktu tím, že nesplní povinnost informovat odběratele a spotřebitele.
- Pokutu **do výše 1 000 000 Kč** uloží příslušný správní úřad osobě, která uvádí na trh nebo do oběhu obaly, jestliže poruší povinnost evidence o obalech (týká se osob, které se zapisují do Seznamu).
- Pokutu **do výše 10 000 000 Kč** uloží příslušný správní úřad právnické nebo podnikající fyzické osobě, která se dopustí správního deliktu tím, že:
  - a) jako osoba, která uvádí na trh obal, balený výrobek nebo obalový prostředek, nezajistí některou z podmínek uvádění obalů, balených výrobků nebo obalových prostředků na trh,
  - b) jako osoba, která uvádí na trh nebo do oběhu obaly nebo balené výrobky, nezajistí zpětný odběr těchto obalů nebo odpadů z těchto obalů,
  - c) jako osoba, která uvádí na trh nebo do oběhu obaly nebo balené výrobky, nezajistí využití odpadů z obalů.
- Pokutu **do výše 10 000 000 Kč** uloží příslušný správní úřad právnické nebo podnikající fyzické osobě, která se dopustí správního deliktu tím, že vykonává činnost, k níž je třeba autorizace, bez této autorizace, nebo bez autorizace nabízí třetím osobám uzavření smluv, jejichž obsahem je činnost, k jejímuž výkonu je autorizace třeba.
- Pokutu **do výše 10 000 000 Kč** uloží příslušný správní úřad autorizované společnosti, která se dopustí správního deliktu tím, že:
  - a) nesplní některou z podmínek autorizace stanovených v rozhodnutí o autorizaci,
  - b) poruší omezení pro nakládání s akcemi,
  - c) poruší zákaz rozdělit zisk mezi akcionáře,
  - d) poruší zákaz snížit nebo zvýšit svůj základní kapitál,
  - e) poruší zákaz účastnit se v orgánech nebo podnikání jiné právnické osoby,
  - f) poruší zákaz konat valnou hromadu bez předložení výpisu z registru emitenta zaknihovaných akcií,
  - g) v rozporu s zákonem umožní účast na valné hromadě osobě, které byla Ministerstvem životního prostředí pozastavena akcionářská práva, nebo osobě, která nebyla uvedena ve výpisu emise,

2.23 Ministerstvo zdravotnictví ČR

Ministerstvo zdravotnictví ČR vykonává státní dozor nad ochranou, využíváním a dalším rozvojem zdrojů přírodních léčebných lázní a lázeňských míst v souladu s opatřeními stanovenými zákonem č. 164/2001 Sb., o přírodních léčivých zdrojích, zdrojích přírodních minerálních vod, přírodních léčebných lázních a lázeňských místech a o změně některých souvisejících zákonů (lázeňský zákon).

Předmět kontroly: dodržování opatření při využívání zdrojů v ochranných pásmech a na území lázeňských míst.

Oprávnění: Zaměstnanci Ministerstva zdravotnictví ČR pověřeni plněním úkolů dozoru jsou oprávněni:

- a) vstupovat na cizí pozemky, do cizích staveb a do cizích objektů a zařízení s vědomím jejich vlastníků nebo uživatelů, pokud k tomu není třeba povolení podle zvláštních právních předpisů, a provádět přitom potřebná šetření včetně odběru vzorků,
- b) žádat údaje a doklady potřebné pro výkon dozoru,
- c) nařídit odstranění zjištěných závad.

Prokazování:

Zaměstnanci Ministerstva zdravotnictví se při výkonu svých oprávnění prokazují pověřením vydaným ministerstvem.

Sankce:

Ministerstvo může uložit pokutu až do výše 5 mil. Kč tomu, kdo:

- a) nesplní oznamovací povinnost,
- b) využívá zdroj bez povolení ministerstva nebo jej využívá v rozporu s tímto povolením,
- c) nesplní povinnost uživatele zdroje,
- d) nesplní povinnost stanovenou zdravotnickému zařízení poskytujícímu lázeňskou péči,
- e) vykonává činnost zakázanou v ochranném pásmu zdroje,
- f) vykonává činnost zakázanou v lázeňském místě,
- g) neumožní výkon dozoru nad dodržováním opatření v ochranném pásmu zdroje nebo na území lázeňského místa,
- h) ztěžuje vyhledávání a průzkum přirozeně se vyskytující minerální vody, plynu nebo peloidu,
- i) neodstraní ve stanovené lhůtě nedostatky, k jejichž odstranění byl ministerstvem vyzván.

Vodoprávní úřad může uložit pokutu až do výše 3 mil. Kč tomu, kdo:

- a) nesplní povinnost uživatele zdroje, jehož výtěžkem je neuhličitá voda
- b) vykonává činnost zakázanou v ochranném pásmu zdroje
- c) neumožní výkon dozoru nad dodržováním opatření v ochranném pásmu zdroje
- d) neodstraní ve stanovené lhůtě nedostatky, k jejichž odstranění byl vodoprávním úřadem vyzván.

Státnímu dozoru podléhají i další oblasti ve smyslu speciálních zákonů, např. zákona č. 17/1992 Sb., o životním prostředí a zákona č. 282/1991 Sb., o České inspekci životního prostředí, zákona č. 254/2001 Sb., o vodách a o změně některých zákonů, a další.

3. Závěr

Cestovní ruch v celosvětovém měřítku v současné době patří k nejdynamičtěji se rozvíjejícím odvětvím služeb. Již od 50. let 20. století se projevuje jako výrazný společenský, kulturní a ekonomický jev. Cestování stále většího množství lidí – ať již za poznáním a vzděláním, kulturou nebo relaxací a odpočinkem, cestování z náboženských důvodů či cestování za obchodem a prací se stává stále významnější složkou běžného životního stylu většiny obyvatel vyspělých zemí.

Poskytování ubytovacích a stravovacích služeb se tak stává jedním z nejvýznamnějších odvětví ekonomiky s ohledem na to, že přispívá k tvorbě hrubého domácího produktu hned z několika hledisek. Aktivní cestovní ruch, jak již název napovídá, zlepšuje platební bilanci země tím, že do ní přivádí peněžní prostředky. Ubytování a stravování je schopno vytvářet pracovní místa, a to nejen přímo v dané oblasti cestovního ruchu, ale také indukovat pracovní místa v ostatních oborech podnikání, např. ve stavebnictví.

Materiál byl připraven s použitím zákonných předpisů v platném znění.